Ставмувывса проԉетаріјјас, ӧтувтчӧј!

Торја нумерлӧн ԁоныс 5 ур.

ГАԅЕТЛӦН ԀОНЫС:

	1 т.	6 т.	во
Учрежԃеԋнејаслы ԁа оргаԋізатсіјаслы	1—25	7—50	15 ш.
Граждаԋалы	— 65	3—75	7—50

Јуӧртӧԁјасыԍ ԁоныс 30 ур. посԋі гіжӧԁа строкаыԍ.

Гаԅетсӧ ноӡӧ суӡӧԁны Реԁактсіјаыԍ веокыԁа, лібӧ піомӧ новлӧԁлыԍјас-пыр.

Југыԁ туј

(СВЕТЛЫЙ ПУТЬ)

Комі Авт. Облаԍтувса Ісполкомлӧн ԁа ВКП(б) Обкомлӧн гаԅет.

РЕԀАКТСІЈАЛӦН АԀРЕС:

Сыктывԁінкар, Ваԁорвыв уԉіч, 41 №

Ԏеԉефон 50 №.

г. Устьсысольск, Набережная, 41.

Гіжӧԁјас гаԅетӧ колӧ гіжны ӧтар лістбокас, мічаа. Кырымавтӧм гіжӧԁјас оз віԁласны.

ПЕТӦ 12-ӧԁ ВО,

быԁ лун, субӧтајасӧ ԁа праԅԋік мӧԁ-лунјасӧ-кынӡі.

№ 74 (2111) Пекԋіча, апреԉ 19 лун, 1929 во. № 74 (2111).

КОММУԊІСТ ПАРԎІЈАСА ШԈЕНЈАСӦС ԀА КАНԂІԀАТЈАСӦС ВЕСАЛӦМ, ПРОВЕРІТӦМ-ЈЫЛЫԌ.

ЦК ԁа ЦКК ӧтувја пԉенум-кежлӧ Јарославскеј-јорт ԁоклаԁ-куԅа ԏеԅісјас.

Вынԍӧԁӧма ЦКК преԅіԃіумлӧн тавоԍа март 30-ӧԁ лунӧ.

1. ВКП (б) парԏіја чужӧм ԍаԋыс сӧмын-на ӧтчыԁ нуӧԁліс парԏіјаас геԋераԉнеј чісткасӧ 1921 воӧ, овмӧс кыпӧԁан уж-берԁӧ босԍан каԁӧ, граждански војна помаԍӧмбӧрын. Сіјӧ чістка-ԁырјіыс парԏіја ԍувтӧԁліс ас-воӡас мог: „Весавны парԏіјаӧс ԋекоммуԋіст-ногӧн олыԍ јӧзыԍ, став парԏіјетсӧ бура тӧԁмалӧмӧн уж-серԏіыс служба-вылас, ԁа кыӡі парԏіјетсӧс“. Сіјӧ чістканас парԏіја јона сӧстӧммис сылы ӧтԁор ковтӧм јӧзыԍ, олӧмыԍ ӡугԍӧма коммуԋістјасыԍ, вынԍӧԁіс аԍсӧ сіјӧн ԁа воӡӧ-вылӧ бӧрјыԍӧмӧнҗык кутіс боԍтавны парԏіјаӧ ԋепроԉетаріат-пӧвсыԍ, јонҗыка кутіс кыскыны парԏіјаас буржык војтырӧс робочејјас-пӧвсыԍ ԁа кресԏана-пыщкыԍ.

2. Сіјӧ чісткаԍаԋыс коԉісԋін кӧкјамыс во. Тајӧ каԁнас парԏіја шԉен-лыԁпас соԁіс кујім-пӧв. Тајӧ каԁнас-жӧ парԏіјаса кӧкјамысӧԁ ԁа ӧкмысӧԁ сјезԁјас-костын вӧлі нуӧԁӧма ԋепроізвоԁственнеј јачејкајасын шԉенјасӧс ԁа канԃіԁатјасӧс тӧԁмалӧм (проверітӧм). Тајӧ тӧԁмалӧмнас сіӡ-жӧ вӧлі сувтӧԁӧма мог: „Весавны парԏіјаӧс ковтӧм ӧтԁор јӧзыԍ, ӡугԍӧма коммуԋістјасыԍ, сіӡ-жӧ вӧтлавны ԋепроԉетаріат-пӧвсыԍ петӧма коммуԋістјасӧс, коԁјас парԏіјаас оліг-чӧжыс ԋінӧмӧн аԍнысӧ ез петкӧԁлыны бур бокԍаԋыс ԋекущӧм госуԁарственнеј, кӧԅајственнеј оргаԋізатсіја уж-бурмӧԁӧмын ԁа оз кутны јітӧԁсӧ робочејјаскӧԁ ԁа кресԏанакӧԁ“ (кӧкјамысӧԁ сјезԁлӧн резоԉутсіја). Тӧԁмалӧма лоі секі 25% парԏіјетсӧ. Став тӧԁмалӧм коммуԋістјас-піыс лоі вӧтлӧма квајт прӧчент-кымын. 1926 воӧ вӧлі віԁлалӧма мыјԁакӧ ԍіктса јачејкајас, а 1927 воӧ муніс ставсојузса перепіԍ (перерегістратсіја) коммуԋістјас ԁа канԃіԁатјас-пӧвсын. Сіӡі Ставсојузса коммуԋіст парԏіја Комінтерн-улын олан ӧԏі условіје (13 п.) пӧртіс олӧмӧ. А сіјӧ щӧктӧ:

„Коммуԋіст парԏіјајаслы став госуԁарствоас, кӧні коммуԋістјас нуӧны ужсӧ јавӧ (ԉегаԉно), колӧ каԁыԍ-каԁӧ нуӧԁны чісткајас перерегістратсіја), меԁым пыр-ӧтарӧ весавны парԏіја пыщкыԍ капітаԉізм-ԁор сулалыԍ парԏіјаӧ ԍујԍӧма јӧзӧс“.

Сыԍ-кынӡі, овмӧс кыпӧԁан каԁнас парԏіја щӧкыԁа, луныԍ-лунӧ віԁлаліс (проверајтліс) контроԉнеј коміԍԍіјајас-пыр, мыжԁавліс программаыԍ-кежыԍ ԁа ԃістсіпԉіна ӡугыԍ-торкыԍ парԏіјаса шԉенјасӧс ԁа ковтӧм ӧтԁор јӧзӧс ԁа кыӡ-ԍурӧ ужалыԍ коммуԋістјасӧс. 1922 воԍаԋ 1928 воԍа јуԉ 1 лунӧӡ контроԉнеј коміԍԍіјајас вӧтлісны парԏіјаыԍ, ас вӧԉаԍыс петісны ԁа перерегістратсіја-вылӧ ез ԍурӧԁчыны 260.144 коммуԋіст ԁа канԃіԁат.

3. Сотсіаԉізм-нога овмӧԍ течігӧн, капітаԉізм-нога олӧмкӧԁ вермаԍӧм чорӡӧԁігӧн карын ԁа ԍіктын ԁа классовеј вермаԍӧм ӧԁӡігӧн, парԏіјалы колӧ меԁ-ԋін јона сӧстӧммӧԁны аԍсӧ омӧԉік, кыӡ-ԍурӧ, ԉока ужалыԍ коммуԋістјасыԍ, меԁым еԍкӧ чорыԁҗыка верміс сіјӧ воӡԍаԍны важлаԋ кыскыԍ, буржуаԅіјалаԋ зіԉыԍ вынԍкӧԁ, меԁым парԏіјасӧ јонмӧԁны ас-пӧвсԍыс ужсӧ ӡугыԍ, паԁмӧԁыԍјассӧ весалӧмӧн ԁа ыжыԁ ԍӧлӧмӧн, ԍмелҗыка воԍлавны воӡӧ, ԋекущӧм ԍӧкыԁыԍ повтӧг сотсіаԉізм-нога овмӧс кыпӧԁӧмын.

1928 воԍа нојабрса пԉенумлӧн шуӧмыс „чорыԁа нуӧԁны чістка ковтӧм ӧтԁор јӧзыԍ, мырԁӧн, пӧрјаԍӧмӧн ԍујԍыԍјасыԍ, бјурократітчӧма ԁа ӡугԍӧма-торкԍӧма-јӧзыԍ парԏіјаас олігӧн ас-вӧснаыс сӧмын тӧжԁыԍыԍјасыс, ыжыԁ места-вӧсна вӧтлыԍыԍјасӧс, буржуаԅіја ԁа мешщана-нога мӧвпјасӧс, кулакјаскӧԁ ӧтвыв ужалыԍјасӧс ԁа мукӧԁ сещӧм јӧзӧс вӧтлалӧм-могыԍ“ —тајӧ решеԋԋеыс сіӡ-жӧ мунӧ Комінтерн інԁӧм туј-куԅа, меԁым бурмӧԁны составсӧ парԏіјаыслыԍ, поԉіԏіка бокԍаԋ ԁа мораԉ-бокԍаԋ парԏіјнеј оргаԋізатсіјајасӧс местајас-вылын ԁа ставнас парԏіјасӧ лептыны вылӧҗык сотсіаԉізм-вӧсна вермаԍан ԍӧкыԁ каԁас, СССР-ын збыԉ-вылӧ став овмӧссӧ сотсіаԉізм бан-вылӧ вуҗӧԁігӧн.

Парԏіја-пыщкыԍ сотсіаԉнеј составнас, ԃерт, бурмісԋін, унҗык прӧчент шԉен проԉетаріат-пӧвсыԍ сені лоі (Ԉеԋін кулігӧн вӧлі 44%, а 1928 воԍа јуԉ 1 лун-кежлӧ 62%), тајӧ каԁнас парԏіјаын робочејјасыс кујім-мынԁа соԁісны, веԉ-уна вынԍаліснı ԁај лыԁнас соԁісны робочеј јачејкајас. Сӧмын парԏіја-воӡын сотсіаԉізм-нога овмӧс течан гырыԍ могјасыс щӧктӧны нӧшта-на јона бурмӧԁны состӧммӧԁны парԏіјасӧ. Сеԍԍа овлывлӧ-на госуԁарственнеј, кӧԅајственнеј, профсојузнеј веԍіг парԏіјнеј аппаратын бјурокраԏізмлаԋ быгыԉтчӧма јӧз, а кӧні-ԍурӧ, торја-ԋін улысса, ԍіктса аппаратын буржуаԅіја ԁа мешщана-нога мӧвпјасӧ вужӧмајас, кулакјаскӧԁ јітчӧмаӧԍ, оз ԉучкі нуӧԁны парԏіјалыԍ классӧвеј віӡсӧ, торкӧны, ԋӧжмӧԁӧны меԁбур јӧзсӧ парԏіјаӧ пырӧмыԍ проԉетаріат-пыщкыԍ карын ԁа ԍіктын, ԋебӡӧԁӧны сотсіаԉізм течан, стрӧітан ужсӧ, мукӧԁ-ԁырјіыс ԁӧверіјесӧ воштӧны робочејјасыслыԍ ԁа кресԏаналыԍ парԏіјаса ԁа сӧветвласԏса меропріјаԏејас-вылаԍ. Парԏіјаын еԍкӧ уна оз ԍурс бур робочејјас емӧԍ. Најӧ зев ԍӧлӧмыԍ ужалӧны. Ԍурӧма накӧԁ щӧщ парԏіјаӧ ӧтԁӧр јӧз, ԉок оласнога јӧз, ас-олӧмнас, ԁа јӧз-пыщса олӧмас кыӡ-ԍурӧ віӡыԍјас, робочејјаскӧԁ ԁа-кресԏанакӧԁ лыԃԃыԍтӧмјас, ас-вӧснаыс сӧмын тӧжԁыԍыԍјас, гырыԍ местајас-бӧрԍа вӧтлыԍыԍјас. Сещӧм јӧзԍыс контроԉнеј коміԍԍіјаса быԁлуnja ужјаснас парԏіја оз вермы ӡоԋнас весавны аԍсӧ.

Парԏіјалы тајӧ чістканас ковмас ВКП(б) раԁсӧ весавны тащӧм тујтӧм коммуԋістјасыԍ, сіјӧн ӧԁјӧҗык ԁа јонҗыка сотсіаԉізмлаԋыс ужалыԍ јӧзсӧ кыскыны, јонҗыка лептыны аԍыс ԁоверіјесӧ робочејјас ԁа кресԏана-воӡас, кыскыны ас-пӧвсӧ карыԍ ԁа ԍіктыԍ проԉетаріатскеј ԁа батратскеј выԉ пластјас.

5. Геԋераԉнеј чістка-јылыԍ ԍорԋі кыпӧԁігӧн оз ков вунӧԁны, тајӧ бӧрја војаснас робочеј класслӧн составыс јона вежԍіс. Сы-јылыԍ В. І. Ԉеԋін вісԏавліс 1921 воԍа чістка-бӧрын регыԁ-мыԍԏі.

Міјан пыр лыԃԃыԍԍӧны робочејјасӧн, кӧԏ збыԉ-вылассӧ мукӧԁыс промышԉеннеј, гырыԍ промышԉеннеј школасӧ і ез прӧјԃітны. Унаыԍ робочејјас-пӧвсӧ щӧщ веԍкавлӧны мелкеј буржуаԅіја-пӧвсыԍ, коԁјас регыԃік-кежлӧ пӧртчылӧны робочејјасӧ.

Ԉеԋін сіӡ-жӧ вӧлі шуӧ: міјан-пӧ јона уна іԋԏеԉегентсіјалы, полуіԋԏеԉегентсіјалы робочејаԁ ӧнія каԁын пырны зев кокԋыԁ. Сіјӧ вӧлі щӧктӧ лыԃԃыны „робочејӧн“ сещӧмӧс сӧмын, коԁјаслы асланыс оломнаныс верміс-ԋін пырны проԉетаріатлӧн мӧвпјасыс, ԁумјасыс јіжісны. А сіјӧ оз вермы лоны уна во пабрікын овтӧг, сетыԍ кынӧмпӧтсӧ перјӧм-вӧсна (Ԉеԋін 1922 в.).

Парԏіјалӧн меԁбур јукӧԁыс, ԃерт, пабрік-завоԁса јачејкајас. Сӧмын оз ков кушԋепроізвоԁственнеј, лібӧ ԍіктса јачејкајас тӧԁмавны-віԁлавны; колӧ щӧщ віӡӧԁлыны і проізвоԁственнеј (пабрік-завоԁса) јачејкајас-вылӧ. Сетчӧ-ӧԁ вермӧны-жӧ ԍујԍыны (ԃерт, оз-жӧ мукӧԁ-пӧлӧс јачејкајасӧ-коԃа-а) коммуԋіст парԏіјалыԍ могјассӧ олӧмӧ пӧртны вермытӧм јӧзыс, кулатскеј овмӧсјаскӧԁ јітчӧма војтырыс, проԉетаріат-пӧвсӧ буржуаԅіјаса мӧвпјас ԍујны зіԉыԍјас, коԁјас пабрік-завоԁса уж-вылас віӡӧԁӧны сӧмын аԍыныс овмӧссӧ озырмӧԁан туј-вылӧ, коԁјас шкурԋічајтӧны, оз ԍӧлӧмыԍ зіԉны труԁовеј ԃістсіпԉіна кыпӧԁны, коԁјас чуԋпырыс віӡӧԁӧны ас-ԍорԋіја јӧзӧс топӧԁӧм-ӧтԁортӧм-вылӧ (аԋԏісеміԏізм) абу мезԁӧмаӧԍ ӡікӧӡ јен-нога олӧмыԍ ԁа сіӡ воӡӧ.

Став парԏіјасӧ, щӧщ і проізвоԁственнеј јачејкајасыԍ тујтӧм јӧзсӧ весавтӧг, парԏіја оз вермы кыскыны ас-пыщкас став беспарԏіјнеј проԉетаріат воӡмӧстчыԍјас-пыщкыԍ меԁбур војтырсӧ, парԏіјасӧ проԉстаріат вынӧн вынԍӧԁны. Тащӧм чісткатӧгыс ԁа сыкӧԁ щӧщ меԁ бур робочејјассӧ парԏіјаас пырттӧгыс, пабрік-завоԁса јачејкајас ӧнія каԁӧ оз вермыны пӧртны олӧмӧ, на-воӡын сулалан гырыԍ могјассӧ. Гырыԍ могјасыс-ӧԁ корӧны ӧԏі ԍӧлӧмӧн ыжыԁ вежӧрӧн, Ԉеԋін інԁӧм-ногӧн ужалӧм став коммуԋістјасыслыԍ.

6. Торја-ԋін бура гӧгӧрбок парԏіјалы колӧ віԁлавны-тӧԁмавны ԍіктса јачејкајассӧ, шыблавны сетыԍ ковтӧм ӧтԁор (сотсіаԉно-чужԁеј) јӧзӧс, лібӧ кулакјаскӧԁ — тӧргӧвечјаскӧԁ, поп-ԃаккӧԁ кӧртаԍӧм коммуԋістјасӧс, батракјасӧс ԁа гӧԉ кресԏанаӧс ӧтԁортыԍјасӧс, ԍіктын сотсіаԉізм-нога ӧтувја олӧм лӧԍӧԁан уж-вылын аԍнысӧ петкӧԁлытӧм парԏіјетсјасӧс, чіновԋік-нога ужалыԍјасӧс, коԁјас оз кывзыны парԏіјалыԍ інԁӧԁсӧ, уж-вылын гӧԉ јӧз-вылӧ пыкԍӧмӧн шӧркоԃԃема олыԍјаскӧԁ ӧтвылыԍ ужавны, коԁјаслӧн асланыс озырлуныс тупкӧ ԍіктӧс котыртан могсӧ ԁа коммуԋісԏіческеј пропаганԁа нуӧԁӧмсӧ, коԁјас тӧԁӧмӧн мунӧны револютсіоннеј законјаслы паныԁ, асланыслы колӧм-ногӧн ужалӧны.

Чістка-ԁырјі коммуԋістјассӧ віԁлалӧм-тӧԁмалӧмсӧ батракјасӧс, гӧԉа олыԍјасӧс ԁа шӧркоԃԃема олыԍјасӧс колӧ щӧщ кыскыны, кресԏана-пӧвсын парԏіјаса поԉіԏікасӧ јонҗыка вісԏавлыны. Мӧԁкӧ, бережнеја колӧ относітчыны збыԉ-вылӧ коммуԋіст ԍӧлӧмӧн ужалыԍјас-ԁінӧ, воӡмӧстчыԍ јортјас-берԁӧ, јӧз-костса ужсӧ бура нуӧԁыԍјас-ԁорӧ, граждански војна-вылын војујтыԍјас-пӧвсыԍ, Гӧрԁ арміјаын служітыԍјас-пӧвсыԍ, коԁјас збыԉ-вылӧ асланыс ужӧн отсалӧны парԏіјалы нуӧԁны ԍіктын парԏіјалыԍ поԉіԏікасӧ. Сӧмын тащӧм чістка вермас коммуԋіст парԏіјалы пӧртны ԍіктса јачејкајассӧ аслыс бур пыкӧԁӧ, јонмӧԁны ԁӧверјӧсӧ парԏіјалыԍ ужалыԍ јӧз-воӡын, кыскыны парԏіјаас меԁ бур коммуԋіст-нога јӧзсӧ батракјас-пыщкыԍ ԁа гӧԉа олыԍјас-пӧвсыԍ, ԁа јӧткыштны ӧԁјӧҗык воӡӧ ԍіктса овмӧс котыртӧмсӧ — коԉԉекԏівізатсіјасӧ.

Кӧкјамысӧԁ сјезԁ-бӧрын ԋепроізвоԁственнеј јачејкајас віԁлалӧм-тӧԁмалӧм петкӧԁліс сотсіаԉнеј состав бурмӧмсӧ. Ԋепроізвоԁственнеј јачејкајасын вӧлӧма: робочејјас-піыԍ петӧм јӧз—39,4%; кресԏана—36,7%; служащејјас ԁа мукӧԁ—23,9%. Кӧԏ і ԋепроізвоԁственнеј јачејкајас соԁӧны проԉетаріат-пӧвсыԍ коммуԋістјасыс, сӧмын најӧ век-жӧ јогӧԍԍӧмаӧԍ кущӧм ԍурӧ јӧзӧн.

Ԉеԋін унаыԍ інԁыліс: „Правіԏеԉственнӧј парԏіјаӧ-пӧ јона ԍујԍӧны асланыс бур олӧм, гырыԍ места корԍыԍјас ԁа сещӧм-тащӧм јӧз“. „Міјан-берԁӧ тувјаԍіс-ны гырыԍҗык места-бӧрԍа вӧтлыԍыԍјас, шуԍӧны коммуԋістјасӧн ԁа торјӧԁлӧны міјанӧс. Најӧ ԍујԍісны міјан-ԁінӧ, коммуԋістјасыԁ ӧні власԏ-берԁынӧԍ-ԁа“..

Ԉеԋін корӧ вӧлі парԏіјаӧс весавны „асланыс ԋещкыԍјасӧс (рвачеј)“, „аванԏурістјасӧс“, „сӧмын коммуԋіст ԋімсӧ новлӧԁлыԍјасӧс“, „коԁјас сӧмын кӧсјӧны пӧлзујтчыны парԏіјаас выгӧԁајасӧн, коԁјас оз кӧсјыны ас-выланыс нуны коммуԋізм-вӧсна ԍӧкыԁсӧ“, „меԁым парԏіјаас коԉны сӧмын коммуԋізм-понԁа ԍӧлӧмыԍ ужалыԍ коммуԋістјасӧс“, „меԁым парԏіјаас пырісны робочеј госуԁарство-вӧсна тӧжԁыԍыԍ јӧз, сӧмын чеснеј труженԋікјас, сӧмын капітаԉізм-ԁырјі нарԏітӧма јӧзлӧн преԃставіԏеԉјас“ (Ԉеԋін).

Ԋепроізвоԁственнеј јачејкајасын-ӧԁ і меԁјӧна вермӧ лоны ԉок ужјастӧ вӧчӧмыԁ—ԍӧм лотајтӧмјасыԁ, ас-јӧзӧс ԁорјӧм-раԃејтӧмыԁ (проԏектсі-

(Помыс 2 лістбокас).

Коммуԋіст парԏіјаса шленјасӧс ԁа каԋԃіԁатјасӧс весалӧм, проверітӧм-јылыԍ.

онізм), вылыԍаԋ ԁа міԍтӧма ужалыԍ јӧз-вылӧ віԇӧԁӧмыԁ; тані і меԁ щӧкыԁа овлӧны ԉок оласнога јӧзыԁ; тајӧ јачејкајасас ковтӧм ӧтԁор јӧзыԁ, бјурократітчӧма, пӧрјаԍӧмӧн пырӧма, војтырыԁ меԁыжԁыԁ вреԁсӧ вајӧны парԏіјалы, ԋепроізвоԁственнеј јачејкајасын меԁунаӧн мукӧԁ парԏіјајасыԍ петӧма јӧзыԁ, ԋепроԉетаріат-нога мӧвпалыԍјасыԁ.

А-ӧԁ кымын бур составыс сіјӧ јачејкајасас, кымын бура нajӧ ужалӧны, кымын бура ужыс ԁа олӧмыԍ налӧн мунӧ парԏіја інԁӧм-серԏіыс ԁа кымын чорыԁ ԁа бур јітӧԁыс ужалыԍ јӧзыскӧԁ налӧн, сымын ԁӧверіјесӧ ыжԁыԁӧс кутӧны, јона пыԃԃі пуктӧны парԏіјнеј ԁа беспарԏіјнеј робӧчејјасыс ԁа креԍԏанаыс сӧветскеј госуԁарствоса аппаратсӧ, кӧԅајственнеј профсојузнеј ԁа парԏіјнеј органјассӧ, сымын бура мунас ԁа ыжԁыԁ пӧԉза сетас парԏіјнеј ужыс.

Сы-понԁа јона бура, гӧгӧрбок тӧԁмалӧмӧн колӧ нуӧԁны парԏіјаас тујтӧм коммуԋістјасыԍ весалӧмсӧ. Вӧтлавны ԋекоммуԋіст-ногӧн олыԍ-ужалыԍјасӧс, ԋепроԉетаріат-ногӧн мӧвпалыԍјасӧс, ужалыԍ јӧз-вылӧ вылісаԋ, міԍтӧма віԇӧԁыԍјасӧс, ылӧԁчӧмӧн парԏіјаас сујԍыԍјасӧс, ас-вӧснаыс сӧмын тӧжԁысыԍјасӧс.

Сеԍса колӧ бережнеја віԇны робочејјас ԁа робот ԋічјаспӧвсыԍ уліԍаԋ гырыԍжык ужјас-вылӧ інԁалӧм коммуԋістјасӧс. Налы-ӧԁ первојјастӧ выԉ ужтӧ нуны ԍӧкыԁ. Чісткаыскӧԁ щӧщ бура, кужӧмӧн воԇвыв арталӧмӧн робочејјасӧс ԁа роботԋічајасӧс кӧԅајственнеј, парԏіјнеј ԁа аԁміԋістраԏівнеј аппаратӧ гырыԍжык ужјас-вылӧ інԁалӧм (выԃвіжеԋԋе).

8. Ӧніја тӧԁмалӧмнас ԁа чістканас мі меԍԁам парԏіјасӧ тујтӧм јӧзыԍ. Ԃерт, тајӧ зев ыжԁыԁ уж, уна ԍӧкыԁторјасӧн јітчӧма, сы-восна ковмас вӧчны тајӧс бура віԇӧԁлӧмӧнжык, воԇжыксӧ буржыка тӧԁмӧԁны чістка могјаснас коммуԋістјасӧс, став робочејјассӧ, гӧԉ ԁа шӧркоԃԃема креԍԏанасӧ. Парԏіјаса быԁ шԉеԋлыԍ ԁа каԋԃіԁатлыԍ кутасны тӧԁмавны, кущӧма сіјӧ выԉ-нога олӧмас кыԍсӧ, јітчӧма-ӧ јӧзыскӧԁ, кущӧма отсасӧ парԏіја ужын, сотсіаԉізм стрӧітӧмын ԁа с. в. Сӧмын парԏіја воԇвыв інԁӧ, тӧԁмалігӧн оз ков быԁ ԋінӧм абу-вылас кутчыԍны-крукаԍны, меԁ сіјӧ чісткаыс вӧлі мунӧ коммуԋіст парԏіја классӧвеј могјас тујвіԅӧԁ. Чістка-ԁырјі ковмас чышкыны парԏіјаыԍ сылы став ӧтԁор-ковтӧм јӧзсӧ, коԁјас торкалӧны воԇӧ мунӧмлы, оз ԍӧлӧмԍыс отсаԍны парԏіја ужлы, веԍкӧԁны вермытӧм бјурократјасӧс, парԏіјаберԁӧ мавтчӧм јӧзӧс, коԁјас јітчӧмаӧԍ міјан врагјаскӧԁ ԁа отсалӧны налы лӧԍыԁа олӧмвӧснаыс, парԏіјаыԍ торјалӧм јӧзӧс, аԋԏісемітјасӧс, јенлы ескан уж нуӧԁыԍјаскӧԁ гуԍӧн јітӧԁ кутыԍјасӧс, јӧзӧԁны гуԍӧн ужалыԍ тротскістјасӧс, мјаԍԋіковетсјасӧс, ԃетсістјасӧс ԁа парԏіјалы паныԁа ужнуӧԁыԍ мукӧԁ группајасӧс—весавны наыԍ парԏіјаӧс. Чісткасӧ нуӧԁӧмӧн, меԁ міјан јонмас щӧщ парторгаԋізатсіјалӧн ужыс, секі колӧ тӧԁмавны јачејкајаслыԍ ужнысӧ, коммуԋістјас-костын буржык јітӧԁ лӧԍӧԁны, лептыны коммуԋістјаслыԍ ӧтветственноԍтсӧ поԉіԏіка ԁа парԏіја став уж-вӧснаыс, јоткыштны коммуԋістјасӧс поԉіԏіка-јылыԍ тӧԁӧмсӧ паԍкӧԁӧм-вылӧ, чорыԁжыка вермаԍны бјурократјаскӧԁ, кыпӧԁны зіԉа ужалӧмсӧ став коммуԋістјаслыԍ, јонмӧԁны налыԍ јітӧԁсӧ робочејјаскӧԁ ԁа креԍԏанакӧԁ, јонжыка лептыны коммуԋістјаслыԍ зіԉлунсӧ ԍіктјасын сотсіаԉізм-нога олӧм ԁоран ужын, фабрік-завоԁјасын ужаланногсӧ. Бурмӧԁӧмын, сені веԍкӧԁлӧмын, ужалан ԃістсіпԉіна кыпӧԁӧмын, ковтӧмторјассӧ міјан ужыԍ ԁа олӧмыԍ вӧтлӧмын ԁа с. в.. Тӧԁмалӧмыс меԁ ез-жӧ пӧр сӧмын кущӧмкӧ екзаменӧ ԉібӧ ԁопросӧ. Быԁ-бокԍаԋ-кӧ коммуԋіст тујана, сӧмын сылӧн поԉіԏікајылыԍ тӧԁанлуныс улын—тавӧсна ԋінӧм-вылӧ ез ков вӧтлыны парԏіјаыԍ, сылы колӧ отсавны тӧԁанлунтӧ кыпӧԁны. Коммуԋістјаслыԍ тујӧмсӧ ԁа уж вӧчӧмсӧ тӧԁмалігӧн налыԍ торкԍалӧмсӧ колӧ отсавны веԍкӧԁны, коԉны парԏіјаӧ буржык ра тујана војтырсӧ. Такӧԁ щӧщ колӧ тӧԁмаԍны, кущӧма муніс веԍкӧԁлӧмыс сіјӧ јачејканас, кущӧма јітчӧма торја коммуԋістјаслӧн торкԍалӧмыс тајӧ веԍкӧԁлӧмыскӧԁ.

9. Тӧԁмалӧмыс ԁа чісткаыс бура вермас мунны сӧмын секі, кор јонжыка паԍкӧԁасны аскріԏіка печата ԁа ԍԏенӧ ӧшӧԁан гаԅетјас-пыр, партсобраԋԋејас вылын ԁа воԍса партсобраԋԋејас-вылын, робочејјасӧс ԁа креԍԏанаӧс корӧмӧн. Колӧ чістка нуӧԁан ужас кыскыны щӧщ беспарԏіјнејјасӧс. Колӧ тајӧ ужсӧ нуӧԁны Ԉеԋін велӧԁӧмсерԏі, коԁі вӧлі гіжӧма: „Мукӧԁлаас парԏіјасӧ весалігӧн віԇӧԁӧны јӧнжыкасӧ опыт-вылӧ ԁа беспарԏіјнеј робочејјас інԁалӧм-вылӧ, пыԃԃі пуктӧны робочејјаслыԍ інԁалӧмјассӧ. Тајӧ меԁ ԁона, меԁ колантор. Мі-кӧ збыԉ-вылӧ вермім **таԇӧннас** весавны парԏіјаӧс вывԍаԋыс ԁа улӧԇыс, револютсіјалӧн бӧстӧм-торјыс ескӧ збыԉ-вылӧ вӧлі зев ыжԁыԁтор“ (Ԉеԋін, XVIII том, 1-ԁ част, 360-ԁ ԉістбок).

„Ԃерт, мі огӧ вермӧј пыр ескыны јӧз інԁӧԁјаслы. Мукӧԁ-ԁырјіыс јӧзыс, кӧԏ шуам—ԍӧкыԁжык војасӧ, мӧвпалӧмыс ԋӧԏі абу воԇмӧстчана. Сӧмын беспарԏіјнеј робочејјаслӧн ԁа креԍԏаналӧн ӧтԁор јӧзлы — „закомісарітчӧмјаслы“, „бјурократјаслы“ ԁа мукӧԁлы ԁон сетӧмыс, на-јылыԍ інԁӧԁјасыс міјанлы зев ԁонаӧԍ. Ужалыԍ јӧз кужӧны тӧԁмавны бур коммуԋістсӧ, ошкӧны сіјӧс, тӧԁӧны-і ԉокјассӧ, коԁјас быԁ-ногыс „мавтчӧны вывлаԋ кајны“ (Ԉеԋін).

„Весавны парԏіјаӧс, беспарԏіјнеј ужалыԍ јӧз інԁӧԁјасӧн лыԃԃыԍӧмӧн — зев ыжԁыԁтор, сіјӧ сетас міјанлы зев уна. Сіјӧ парԏіјаӧс вӧчас воԇԇа-ԁорыԍ јонжыкӧн, јітас парԏіјаӧс ужалыԍ војтыркӧԁ, секі кокніԁжык лоӧ мунны вермӧмлаԋыс ӧтвылыԍ ужалыԍ јӧзкӧԁ став ԍӧкыԁторјаспырыс“. (Ԉеԋін, XVIII том, і-ԁ част, 360 ԉістбок).

Парԏіјаӧс весалан ужӧ рабочејјасӧс ԁа креԍԏанаӧс кыскӧмын колӧ:

1) оз ков леԇны воԍса партсобраԋԋејас-вылӧ проԉетарістлы ԁа парԏіјалы паныԁ мунӧ јӧзӧс, коԁјас локтӧны сӧмын парԏіјасӧ јӧз ԍін-воԇас усԍкӧԁӧм-понԁа. сіјӧс віԁӧмпонԁа;

2) ԋінӧм-вылӧ оз ков вӧтчыны беспарԏіјнејјас бӧжын, кор кущӧмкӧ коммуԋістлыԍ тӧԁмалӧны парԏіја-нога веԍкыԁ тујвіԅсӧ;

3) Тащӧм воԍса собраԋԋејас-ԁырјіыс віставлыны колӧ парԏіјалыԍ веԍкыԁ тујвіԅсӧ ԁа кыскыны парԏіјаӧ буржык робочејјассӧ, батракјасӧс ԁа гӧԉ креԍԏанаӧс.

Воԍса партсобраԋԋејасвылын, кӧні емӧԍ беспарԏіјнејјас, колӧ буржык коммуԋістјас-јылыԍ інԁалӧмсӧ нуӧԁны кужӧмӧн, оз ков најӧс зіԉны ԉакны ԋајтӧн, чісткасӧ нуӧԁны веԍкыԁ тујӧԁ, чістка-ԁырјі меԁ бур јортајітӧԁ вӧлі коммуԋістјаслӧн (меԁ ез вӧв налӧн ас-костаныс сені поԍԋіторјас-куԅа веԋԋӧм).

10. Ыжԁыԁ мог партчісткаԁырјі усӧ парԏіја печат (гаԅет-журналјас)-вылӧ. Гаԅетјас-пыр колӧ веԍкыԁа петкӧԁлыны чісткалыԍ могјассӧ, тӧԁмалӧм органіԋзатсіјајас-јылыԍ, торја коммуԋістјас-јылыԍ гіжны веԍкыԁа—петкӧԁлыны налыԍ збыԉ чужӧмсӧ. Тујтӧм јӧзјылыԍ чорыԁа гіжігӧн, оз ковжӧ веԍшӧрӧсӧ ԋајтӧԍтны гаԅетјас-пыр буржык јортјассӧ, коԁјаслӧн лоісны ԋеыжԁыԁ торкԍӧмјас ас тӧԁтӧм понԁаыс. Меставывса контроԉнеј коміԍԍіјајаслы колӧ веԍкӧԁлыны гаԅетӧ чістка-јылыԍ гіжӧмнас, меԁ ез сені пежавны парԏіјасӧ ԇоԋнас. Торја коммуԋістјас тујтӧм ԁа ԉок торјас вӧчӧм-вӧсна.

11. Парԏіјалы ковмас јонжыка лӧԍӧԁчыны чісткакежлӧ, меԁ ескӧ ӧԁјӧнжык сіјӧс нуӧԁны. Сы-вӧсна јонжыка колӧ тӧԁмӧԁны чістка могјаснас гаԅетјас-пыр, собраԋԋејас-вылын, віставлыны, мыј корӧ парԏіјаыс чісткаԁырјі быԁ шԉеԋлыԍ, мыј колӧ вӧчны щӧщ беспарԏіјнеј робочејјас ԁа креԍԏаналы, коԁјасӧс лоас кыскӧма чістка нуӧԁан ужӧ.

Чістка-ԁырјі ковмас тӧԁмавны 1500.000 шԉеԋӧс ԁа каԋԃіԁатӧс, коԁјас олӧны зев ыжԁыԁ ԏерріторіја-вылын, ужалӧны уна-ԍікас условіејасын, сы-вӧсна парԏіјалы, воԇԇа чістка-ԁырԍа ԋеԉучкіторјассӧ тӧԁмалӧмӧн-бырӧԁӧмӧн, колӧ чістка-кежлас буржыка лӧԍӧԁчыны. Парԏіја щӧктӧ јонжыка віԇӧԁлыны **проверочнеј коміԍԍіјајас составвылӧ.** Сетчӧ колӧ кыскыны парԏіјаӧ револютсіјаӧԇ пырӧм большевікјасӧс-кынԇі, буржык коммуԋістјассӧ, коԁјас пырісны 1917 воын ԁа гражԁанскеј војна-ԁырјі. Меԁ ескӧ коміԍԍіјајасыс вӧлісны бурӧԍ, колӧ составсӧ налыԍ воԇжык јӧзӧԁны ужалыԍ јӧз ԁа коммуністјас-воԇын, кӧні коміԍԍіјајасыс абужык тујанаӧԍ—составсӧ сетӧм-куԅа. Тајӧ коміԍԍіјајаслы колӧ јонжыка лӧԍӧԁчыны уж-кежлас, інԁыны кущӧм могјас сулалӧны быԁ јачејка-воԇын.

12. Тајӧ чістка-ԁырјіыс сӧмын секі поԅас пышјыны ԋеԉучкіторјассӧ вӧчӧмыԍ, кор парԏіјаыс быԁ коммуԋіст-јылыԍ тӧԁмалас буржыка, мыжсӧ налыԍ гӧгӧрбок віԁлалас, проверочнеј коміԍԍіјајас-кӧ кужасны торјӧԁны склока јуӧрјассӧ, колонаԍыс—збыԉа јуӧрјасыԍ, кужӧмӧн, веԍкыԁа кутасны нуӧԁны тӧԁмалӧмсӧ. Парԏіја воԇвыв вісталӧ, коміԍԍіјајаслы торја шԉеԋјасӧс тӧԁмалӧмсӧ оз ков пӧртны кущӧмкӧ ԁопросӧ. Проверочнеј коміԍԍіјајаслы тӧԁмалігас колӧ тӧԁ-вылӧ боԍтны, кущӧм условјеын ужалӧ,— олӧ коммуԋістыс, нантсіонаԉноԍтсӧ, віԍыԍ јортјаслыԍ ужсӧ, нывбабајаслыԍ, ԍіктса робочејјаслыԍ, креԍԏаналыԍ, том јӧзлыԍ ԁа с. в. ЦКК-лӧн колӧ лӧԍӧԁны буржык інԁӧԁјас местајас-вывса КК-јаслы, сіјӧн поԅас пышјыны ԋеԉучкіторјассӧ вӧчӧмыԍ. ЦКК-лы ковмас ԁорвыв віԇӧԁны чістка нуӧԁӧм-бӧрԍа, пыр-жӧ веԍкӧԁны местајас-вылын лоӧм торкԍӧмјассӧ, ԋеԉучкіторјассӧ-ԁа КК-јаслыԍ ԁа проверочнеј коміԍԍіјајаслыԍ.

13. Та-куԅа ЦК-лӧн ԁа ЦКК-лӧн ӧтувја пԉенум шуіс:

1) вӧчны парԏіјаын геԋераԉнеј чістка ԁа парԏіја тӧԁмалӧмсӧ ештӧԁны ВКП (б) XVI сјезԁ-кежлӧ. Партјачејкајасын тӧԁмалӧм нуӧԁан плансӧ колӧ вӧчны условјејас-серԏі (ԍіктын-кӧ—оз ков гожӧмын страԁа-ԁырјі вӧчны, гырыԍ школајасын-кӧ—оз ков екзаменјас-ԁырјі ԁа с. в.). Тащӧм планјассӧ тӧԁмалӧм-куԅаыс колӧ вӧчавны быԁ органіԋзатсіјалы торјӧн;

2) щӧктыны ЦКК-лы вӧчны буржык інԁӧԁјас местајас-вывса КК-јаслы проверочнеј коміԍԍіјајас лӧԍӧԁӧм-куԅа тӧԁмалӧм ԁа чістка нуӧԁӧм-куԅа. Проверочнеј коміԍԍіјајаслыԍ ужсӧ боԍтны лыԁ-вылӧ, најӧ ужӧн буржыка веԍкӧԁлыны, проверочнеј коміԍԍіјајас ԁа КК-јас шуӧм-вылӧ шыӧԁчӧмјас, сетан-ногӧн местајасӧс тӧԁмӧԁны, буржык војтырыԍ інԁыны проверочнеј коміԍԍіјајас, ԁа ԁорвыв веԍкӧԁлыны најӧ ужӧн ЦКК-лы ԁа местајас-вывса КК-јаслы (республікајасын, крајјасын, областјасын);

3) Парԏіјаын чістка нуӧԁны јавӧ беспарԏіјнеј робочејјас, батракјас, гӧԉ ԁа шӧркоԃԃема олыԍ креԍԏана-воԇын;

4) сек-кежлӧ јонжыка нуӧԁны лӧԍӧԁчӧм, гаԅетјас-пыр партсобраԋԋејас-вылын тӧԁмӧԁны став коммуԋістсӧ, беспарԏіјнеј робочејјасӧс ԁа креԍԏанаӧс тӧԁмалӧм ԁа чістка нуӧԁан могјаснас.

ВОЈНА БЫРӦԀНЫ ВЕРМАС СӦМЫН СТАВМУВЫВСА ПРОԈЕТАРІАТ.

„Правԁа“ гаԅет аслас переԁовејас гіжӧ:

Жеԋеваын воԍԍіс разоружітчан конферентсіја-кежлӧ лӧԍӧԁчан коміԍԍіјалӧн 6-ӧԁ ԍеԍԍіја. Воԇԇа віт ԍеԍԍіја ужсерԏіыс абу зев ԍӧкыԁ віставны, кущӧм-ногӧн ужыс кутас мунны 6 ԍеԍԍіја-вылас. Спектакԉ-вылын меԁомӧԉ комеԃіја ворсігӧн, помыс-кӧ сылӧн бура ештӧ, прӧстӧј јӧзыԁлы і сіјӧ-на ԍӧлӧм-вылас воӧ. Жеԋеваса ԋекытчӧ тујтӧм комеԃіјајасыԁлы веԍіг тащӧм бур „бӧжсӧ“ оз вермыны ԉаскыны. Быԁ тащӧм комеԃіја-бӧрын јӧзыс пыр јонжыка ԋеԁовоԉенӧԍ коԉӧны. Ԉітвінов-јорт зев бура вісталіс, кущӧм ԋекыԇі петтӧм пыԁӧсӧ воіс тајӧ лӧԍӧԁчан коміԍԍіјаыс—Ԉіга Натсіјлӧн кагаыс. Сіјӧ вісталіс, кыԇі капітаԉіст госуԁарствојас корԍалӧны быԁԍама помкајас ԁа пышјалӧны разоружітчӧмыԍ.

Ԉітвінов-јортлӧн вісталомыс ԇік збыԉ. Ԉіга натсіј регыԁ кутас каԏтывны аслыс 10 во тырӧмсӧ, Тајӧ каԃнас Ԉіга Натсіј-берԁын пыр-на ужалісны ԁај ужалӧны уна ԁас коміԍԍіјајас, поԁкоміԍԍіјајас ӧружјејас бырӧԁӧм-чінтӧммогыԍ, тајӧ каԃнас лоԍӧԁӧмаԋін уна ԍо резоԉутсјја ԁа проектјас спорјас бырӧԁӧм-куԅа, ӧружјӧјас чінтӧм-куԅа ԁа сіԇ воԇӧ.

А уж-вылас-нӧ мыј вӧчӧма? Капітаԉіст госуԁарствојас пыр јонжыка топӧԁны колоԋіјаса јӧзӧс ԁа аслас госуԁарствоса ужалыԍ јӧзӧс, Гырыԍ пабрік-завоԁјас-вылын, хіміческеј лабораторіјајасын, мукӧԁлаын ԁугԁывтӧг мӧԁамӧԁ вежмӧн вочалӧны уна міԉԉіарԁ пуԉа, снараԁ, маскајас, газјас, ӧруԃԃејас, војеннеј суԁнојас. Пыр ӧԁԇӧԁӧны тајӧ ужсӧ капітаԉістјас. Капітаԉіст госуԁарствојаскосг олӧм пыр торкԍӧ. Најӧ лӧԍӧԁалӧны быԁԍама-пӧлӧс војеннеј сојузјас, блокјас моԁа-мӧԁ-вылас, а ставныс лӧԍӧԁчӧны усԍкӧԁчыны сӧвет госуԁарство-вылӧ.

Мыј-нӧ вӧчӧ міјан сӧвет ԃеԉегатсіја Жеԋеваын, кӧні капітаԉіст госуԁарствојасса преԁставіԏеԉјас быԏԏӧкӧ уж нуӧԁны мір-вӧсна? Ԃерт, оз капітаԉіст госуԁарствоса ԃіпломатјас-вӧсна ветлыны Жеԋеваӧ міјан ԃеԉегатсіја. Міјан ԃеԉегатсіја ветлӧ ужалыԍ јӧзвӧсна, коԁјасӧс оз поԅ пӧрјавлыны. Быԁ вежӧра воԇмӧстчыԍ СССР-са ԁај Јевропаса робочејлы колӧ гӧгӧрвоны—капітаԉіст госуԁарствоса ԃіпломатјас-пыщкын ужалігӧн сӧвет ԃеԉегат лоӧ венны вывті гырыԍ ԍӧкыԁторјас. Сетӧні разоружітчӧм-куԅа сӧвет ԃеԉегатсіја вермӧ пуктыны сӧмын сорԋі. А кывсӧ шуны помӧԇ та-куԅа вермас сӧмын стамувывса проԉетаріат. Капітаԉізмыԍ меԍԁыԍан уж робочејјаслӧн аслас кіас. Ставмувывса робочејјаслыԍ оԏечествосӧ—СССР-ӧс меԍԁӧм робочејјас кіын-жӧ. Та-куԅа колӧ чорыԁа ԁугԁывтӧг воԇԍасны капітаԉістјаскӧԁ ԁај сотсіал-ԃемократјаскӧԁ. Најӧ-ӧԁ зіԉӧны петкӧԁны ужалыԍ јӧзлы Ԉіга Натсіј-пӧ ԁа II інтернатсіонал-ӧԁ нуӧԁӧны ӧткоԃ уж. Ставсӧ тајӧс колӧ тӧԁны робочеј классл, меԁԍа-ԋін ӧні, мај 1-ӧԁ лун-кежлӧ лӧԍӧԁчігӧн.

РАЗӦРУЖІТЧАН КОНФЕРЕНТСІЈА-КЕЖЛӦ ЛӦԌӦԀЧАН КОМІԌԌІЈАЛӦН 6-ӧԁ ԌЕԌԌІЈА ВОԌԌІС.

Ԉітвінов-јортлӧн віԍталӧм.

ЖЕԊЕВА. Воԍԍіс разоружітчан конферентсіја-кежлӧ лӧԍӧԁчан коміԍԍіјалӧн 6-ӧԁ ԍеԍԍіја. Ԍеԍԍіја воԍтігӧн коміԍԍіјаса предԍеԁаԏеԉ Лоуԁен вӧзјіс меԁвојԁӧр віԁлавны сӧветса проект војеннеј кӧлуј чінталӧм-куԅа. Лоуԁен шуіс, вітӧԁ ԍеԍԍіја-кӧ сӧветса проектсӧ еновтліс 6-ӧԁ ԍеԍԍіјаӧԇ ԁа щӧктіс проект-јывсьс тӧԁмӧԁны став правіԏеԉствоӧ. Ӧні коміԍԍіјалы ковмас кывзыны торја ԃелегатсіјајаслыс, кыԇі најӧ мӧвпалӧны сӧветса проект-јылыс. Ԍеԍԍа Лоуԁен інԁіс, 5-ӧԁ ԍеԍԍіја-пӧ шуіс ужсӧ нуӧԁны „војԁӧрвін інԁӧм тујӧԁ“ ԁа сы-вӧсна-пӧ колӧ віԍӧԁлыны, оз-ӧ сӧветса проектыс паныԁаԍ Ԉіга Натсіј проектјаслы.

Ԍеԍԍа кыв ԍетԍӧ Ԉітвінов-јортлы. Ԉітвінов-јортлыс віԍталӧмсӧ ставыс кывзӧны шыԋітӧв. „Војеннеј кӧлуј чінталӧм-куԅа сорԋі,—шуӧ Ԉітвінов-јорт—вывті ыжыԁ сорԋі. Тані сорԋіыс абу, воԇынжык аԉі бӧрынжык та-куԅа ԍеԍԍіја-вылын сорԋі сувтӧԁӧма лоӧ, а мыјкӧ ԍеԍԍіјаыс вермас оз воԇӧ мунны разоружітчӧм-куԅа, аԉі воԇԇа ԍеԍԍіјајас-моз-жӧ ԋінӧм оз ло. Ме шуа, сӧветса проектӧԁ щӧщ поԅӧ ӧтпырјӧ сорԋітны мукӧԁ ԃеԉегатсіјаса проектјас, емӧԍ-кӧ најӧ. Сӧветса проект вывті паԍкыԁ, паԍкыԁжык 1927 воса проектыԍ. Сӧветса ԃеԉегатсіјалыԍ-кӧ быԁԍама-пӧлӧс војеннеј кӧлуј чінтӧм-јылыԍ госуԁарство ыжта-серԏіыс лоӧ прімітӧма, секі ескӧ ез вӧв тащӧм зыкԍӧм і морскеј ԃержавајас-костын. Ӧнӧԇ коміԍԍіја ужалӧм-серԏі оз тыԁав, сіјӧ-пӧ тӧжԁыԍіс ӧружјӧјас чінталӧм-куԅа. Сы-вӧсна сӧветса ԃеԉегатсіја кӧсјӧ веԍкыԁа тӧԁмавны—мыјкӧ кӧсјӧ оз вӧчны коміԍԍіја војујтан кӧлуј чінталӧм-куԅа. Сӧветса ԃеԉегатсіја та-вӧсна чуксалӧ коміԍԍіјасӧ выԉ-вылӧ віԁлавны аԍсыс ужалан-ногсӧ ԁа сувтны сӧветса ԃеԉегатсіјаӧн інԁӧм туј-вылӧ. Тајӧ тујыслы паныԁ ԋекоԁ-на ез сувтлы, сӧмын вӧлі шуӧны, тајӧ тујыс-пӧ выԉ. Коміԍԍіјалӧн тујыс пыԁӧсаԍыс, воԇӧ ԋекытчӧ мунныԍӧ. Колӧ веԍкӧԁны мӧԁлаӧ ужсӧ ԁа коронӧ петан тујсӧ. Сы-вӧсна коміԍԍіјалы колӧ выԉ-ног завоԃітны ужавны: петкӧԁны сінвоԇӧ торја правіԏеԉствојаслыс прӧста пыкԍӧмсӧ, војеннеј кӧлуј чінталӧмыс пышјалӧмсӧ.

Ԍеԍԍа Ԉітвінов-јорт інԁӧ, мыј војна-вылӧ лӧԍӧԁчӧм, чорԅӧ, војнаыс матыԍмӧ. Сы-вӧсна-пӧ-ԋін ӧні јешшо чорыԁжыка колӧ кутчісны војеннеј кӧлуј чінталӧмӧ. Ԍеԍԍа тајӧ ужсӧ бара отсалӧ нуӧԁны војутны ԁугԁӧм-јылыс пӧшԏі став госуԁарствојас-кост вӧчӧм ԁоговор—Келлоглӧн пакт СССР правіԏеԉство зіԉӧмӧн Келлоглӧн пактыс лоі вына-ԋін 8 госуԁарство-кост, кӧні меԁ јона вӧлі колӧ повны војна кыптӧмыс.

„Сӧветса ԃеԉегатсіја лыԃԃӧ, шуӧ Ԉітвінов-јорт,—војна кыпалӧмыс вермам віԁчісны сӧмын војеннеј кӧлуј ԇікӧԇ бырӧԁӧмӧн. Сӧмын тајӧ проектсӧ коміԍԍіја вештіс ԁа СССР-са ԃеԉегатсіја оз-ԋін вермы выԉыс сувтӧԁны тајӧс разоружітчӧм-куԅа ставмувывса конферентсіја чукӧртчывтӧԇ, лоӧ-кӧ коркӧ сіјӧ чукӧртӧма. Ӧні сӧветса ԃеԉегатсіја мытчӧԁӧ выԉ проект быԁԍама-пӧлӧс војеннеј кӧлуј чінталӧм-јылыс. Ме кора тајӧ проектсӧ бура віԁлавны коміԍԍіјалы меԁвојԁӧр та-јылыԍ сорԋісӧ сувтӧԁӧмӧн. Ме чајта, сӧветса ԃеԉегатсіјалыԍ вӧзјӧмсӧ прімітӧмыс петкӧԁас коміԍԍіјасӧ веԍкыԁ туј-вылӧ ԁа сӧмын секі вӧрԅас ужыс разоружітчӧм-куԅа.

Ԉітвінов-јорт сорԋі-куԅа кыптіс јон венԅӧм. Уна ԃеԉегатјас зіԉісны сӧмын ԇугны ԃелӧсӧ. Гӧлӧсујтӧм-бӧрын шуісны војԁӧр сорԋітны сӧветса проект-куԅа.

Сӧветса ԃеԉегатсіјалыԍ вӧзјӧмсӧ бара зіԉӧны вештыны.

Жеԋева. Разоружеԋԋе-куԅа сӧветскеј проект-јылыԍ сорԋітігӧн Чіԉіса ԃеԉегат щӧктіс сӧветса проектсӧ бура гӧгӧрбок тӧԁмалӧм-вылӧ ԍетны торја поԁкоміԍԍіјаӧ. Франтсіјаса ԃеԉегат сіԇ-жӧ шуіс, міјанлы-пӧ правіԏеԉство ез ԍет права тајӧ проект-куԅаыс сорԋітны. Сӧмын поԁкоміԍԍіјааԁ ԍетӧм-јылыԍ ԋінӧмтор ез гарышт, вітчысӧ, кыԇі мукӧԁјасыс понԁасны сы-куԅа сорԋітны.

„ЗавоԃІтчіс ыжыԁ ԍпектакаԍӧм“.

Констаԋԏінопоԉ. „Ԃжумхуріст“ (нароԁнеј парԏіјалӧн гаԏет) гіжӧ:

„Жеԋеваын завоԃітчӧ зев ыжыԁ ԍпектакаԍӧм. Ԃіпломатјас сорԋітӧны мір-јылыс, ԍыкӧԁ щӧщ тӧчітӧны, јостӧны оружјӧнысӧ. Војна-кежлӧ ӧніја лӧԍӧԁчӧмыс 1917 воса лӧԍӧԁчӧмыԍ торјалӧ сӧмын ӧтіторјӧн: секі лӧԍӧԁчӧмыс муніс јавӧ, ӧні војеннеј пабрікјаскӧԁ щӧщ мунӧ ыжыԁ уж јӧзсӧ пӧрјавлӧм-куԅа, меԁ ескӧ најӧ ез каԅавны вӧјна-кежлас лӧԍӧԁчӧмсӧ.“

Собраԋԋе разӧԁісны.

Вена. Бухарестԍаԋ јуӧртӧны, робоче-креԍԏанскеј блок ԁа револуутсіоннеј (уԋітарнеј) профсојузјас-пӧ апреԉ 14 лунӧ кӧсјісны вӧчны собраԋԋе робочејјасӧс револуутсіјаԁор мунӧмыс топӧԁӧмлы паныԁ сувтӧм-куԅа-могыс. Поԉітсаыс собраԋԋесӧ разӧԁіс ԁа 78 мортӧс собраԋԋе-вывсыс арестујтісны, На-піыс ԍіԅімӧԍ-кыԋԇі мукӧԁсӧ бӧр леԇісны.

Шанԁуԋыс Јапоԋіја леԇԍыны оз кӧсјы.

Токіо. Гаԏетјас гіжӧны, Јапоԋіјаса војеннеј ԁа морскеј властјас-пӧ шуісны Шанԁуԋыс војскасӧ ԋе петкӧԁны нанкінскеј правіԏеԉство корӧм-куԅа.

ХЛОПОК КӦԇАН ПЛАН ТЫРТӦМА.

Контрактујтӧма 45% кӧԇасӧ.

Мӧскуа. Среԁԋеј Аԏіјаыс воіс главхлоп"омса преԁԍеԁаԏеԉ Мамајев. Сені сіјӧ тӧԁмаліс, кыԇі мунӧ хлопок кӧԇан кампаԋԋеыс. Кӧԇіг-кежлӧ лӧԍӧԁчӧмыс—віԍталӧ Мамајев—таво муніс коԉан воса-серԏі бурджыка. Кӧԇан планыс (шуӧма вӧлі кӧԇны млн. ԁа 50 сурс гектар) тыртӧма ставнас. Хлопок кӧԇа контрактатсіја муніс бура. Коԉан во вӧлі контрактујтӧма 5-6% кӧԇасӧ, а таво 45% став хлопок став кӧԇаԍыс. Віԇму ужалан машінајас ԁаԍтӧм-ԍеталӧм мунӧ бура. Та-куԅа планыс ԇоԋнас лоі пӧртӧма олӧмӧ. Му ужалан кӧлујсӧ таво ԍеталісны воԇԇа во-серԏі тӧлыԍӧн жынјӧн воԇжык. Мувынԍӧԁанјас разӧԁӧма сіԇ-жӧ бурджыка таво. Апреԉ завоԃітчіг-кежлӧ вузалӧма 3500 вагон (план-серԏіыс 70%). А коԉан во вӧлі разӧԁӧма 2000 вагон (50% план-серԏіыс.)

Ԉеԋінграԁса робочејјас отсалӧны ԍіктлы.

Ԉеԋінграԁ. Ԉеԋінграԁса пабрікјасын робочејјас ԍіктса овмӧслы отсалӧм-могыс чукӧртісны ас-костаныс ԍӧм. Ӧнӧԇ ԍетӧмаӧԍ-ԋін ԍіктјасӧ 230 сурс шајт, сы-піыс ӧтка (ӧтувтчытӧм) гӧԉ креԍԏаналы отсалӧм-вылӧ ԍетӧма 45 сурс шајт, 56 выԉ колхоз організујтӧм-вылӧ—60 сурс шајт. Сыыс-кыԋԇі воԍтӧны 242 выԉ проізвоԁственнеј копераԏів. Регыԁ кӧсјӧны разӧԁны Ԉеԋінграԁса робочејјас-костын чукӧртӧм ԍӧмыс-жӧ ԍіктса овмӧс ӧтувталӧм-вылӧ ԁа тувсов кӧԇа-кежлӧ отсӧг-вылӧ 350 сурс шајт-сајас.

Ріс кӧԇӧм соԁӧ.

Піаԏігорск. Крајын таво ріс кӧԇӧм соԁӧ, лоӧ кӧԇӧма ставсӧ 4000 гектар-вылын. Ԁаԉріс плантатсіја - вылын понԃіс ужавны 80 трактор.

Ԍеԉԃі кыјӧм мунӧ бура.

ВлаԃІвосток. Апреԉ 10 лун-кежлӧ кыјӧма 26 міԉԉон ԍеԉԃі—3 міԉ. 300 сурс кілограмм. Солалӧмӧн ԍеԉԃісӧ мӧԁӧԁӧма-ԋін Мӧскуаӧ.

Ԉогкеј каваԉерііја практіка-вылын.

Ԋеважӧн Сыктывԁінкарса „ԉогкеј каваԉеріјаса“ шԉенјас вӧчлісны маты вӧлӧстса ԁа областса учрежԃеԋԋејасӧ налет, тӧԁмавны, кыԇі најӧ гӧріг-кӧԇіг-кежлӧ лӧԍӧԁчӧны.

Реԃактсіјаын шуӧны: мі тырім заметкајаснас, ԋекытчӧ воштыны“. А гаԏетын пӧшԏі оз овлы гӧрӧм-кӧԇӧм-јылыс ԋемтор...

Ԍеԉбанкын віԍталӧны: „мі нӧ мыјӧн тӧԁам, коԁлы мунӧ креԃіт? Вӧлӧстын аԁԇасны, коԁлы колӧ ԍетасны“.

Колхозбјуроын ӧнӧԇ-на лӧԍӧԁалӧны пріхоԁо - расхоԁнеј ԍметајас 1928-29 во-кежлӧ.

Кӧԇвывса лыԃԃыԍан керкаын гӧріг-кӧԇіг-кежлӧ ԍтенгаԏет абу-на петалӧма. Выԉгортса лыԃԃыԍан керкаын гаԏетыс 1929 вонас абу-на петалӧма.

Кӧԇвылын жугалӧма кујім кӧјԁыс весалан машина. Кӧјԁыс фонԁ абу завоԃітлӧмаӧԍ чукӧртлыны. Выԉгортын сіԇ-жӧ. Планјас ԋекоԁнан вӧлӧстас абу-на лӧԍӧԁӧмаӧԍ.

Тащӧм ԋеԉучкіјассӧ, коԁлы колӧ, пырыԍ-пыр-жӧ щӧктам бырӧԁны.

Каваԉеріст.

ОБЛПОТРЕБСОЈУЗ, КЫԇІ-НӦ СІԇСӦ?

Міјан Комі Областӧ быԁ во вајӧны зев уна быԁԍама тӧвар. Тӧвар воӧ мешӧкјасын, рӧгӧжајасын, јашщікјасын, бӧчкајасын ԁа с. в. Тӧвар вузалӧм бӧрын тыртӧм мешӧкјастӧ, рӧгӧжајастӧ, караԍін бӧчкајастӧ ԁа фаԋернеј јашщікјастӧ ԉібӧ мӧԁӧԁӧны бӧр тсентрӧ, ԉібӧ колантор јасвылӧ віԇӧны. А тыртӧм чері бӧчкајаскӧԁ ԁа простеј јашщікјаскӧԁ мі ԇік ог кужӧ вӧԃітчыны. Најӧ војасен тупԉаԍӧны лавкајас ԁа складјасԁінын, гожӧмјасын шонԁі-воԇін. Тупԉаԍӧмыс бӧчкајас, јашщікјас жугавлӧны, ԉібӧ најӧс наросӧ жугӧԁлӧны ԁа пачјас ломтӧны. Тащӧм торјасыс емӧԍ міјан карса потребобществоын ԁа мукӧԁ кӧԅајственнеј організатсіјајасын. Тыртӧм чері бӧчкајас ԁа простеј јашщікјас мукӧԁ меставјасын зев колантор, сулалӧны ыжыԁ ԁон ԁа јона ԁонсӧԁӧны вајӧм тӧварсӧ. Важ Сыктывкарса купечјас тыртӧм чері бӧчкајас мӧԁӧԁлісны Карԁорӧ. Мыјланӧ міјан гӧрԁ купечјас—тузјаслы (Облпотребсојузлы, Ԍеԉпромлы) тајӧ ужыс ԁум-вылас оз во?

Мі щӧктам: 1) Облпотребсојузлы лӧԍыԁжыка ԁумыштлыны, кыԇі бурджыка поԅӧ організујтны тыртӧм бӧчкајас ԁа јашщікјас міјан областыс вузалӧм.

2) Обторготԁеллы чорыԁжыка інԁыны став вузалыԍјаслы—кущӧм тараыс ԁон поԅӧ вузалан тӧвар ԁонас інԁыны.

3) Облпотребсојузлы гаԏет-пыр міјанӧс јуӧртны, кыԇі, мыј поԅӧ вӧчны тајӧ заметка-серԏі ԁа мыј аԃіԁ кӧсјан вӧчны.

І. М. М.

Іванов, вај вӧч ԁоклаԁ!

Ыжыԁвіԇ вӧлӧстыс, Кулӧмԁін у., ујезԁувса гӧԉ јӧз конферентс.-вылӧ мӧԁӧԁлісны М. П. Івановӧс. Конферентсіја-вывԍаԋ воӧмԍаԋ тӧлыс кык коԉі, а мыј сені вӧлі бӧрјыс јӧз оз і тӧԁны. Іванов нырсӧ ԋекущӧм собраԋԋе-вылын ез-на мытчыв-ԁа.

Перӧ.

ВСЕМ ЛЕСОСПЛАВЛЯЮЩИМ ОРГАНИЗАЦИЯМ, УПОЛНОМОЧЕННЫМ ОИКа, УИКов и ВИКам.

Из поступающих с мест сведений видно, что несмотря на ряд данных директив ОБИК'ом о своевременной заброске необходимого инвентаря, такелажа, продовольствия и кожанной обуви в места первоначального сплава, не всеми организациями эти директивы выполнены, в частности в отношении сплавного инвентаря. Во избежание оставления первоначальный сплав без достаточного количества всего необходимого, для успешного хода сплава, предлагается немедленно принять все меры к полному обеспечению сплавных работ.

В силу затянувшейся весны и значительного выпада снега в случае дружной весны необходимо ожидать большого подъема воды. Поэтому, во избежание разноса лесоматериалов, предлагается сейчас же принять надлежащие меры к охране леса от возможного разноса, забросив на места достаточное количество такелажа, инвентаря, укрепив штабеля и своевременно завезти рабочих и т. д.

В случае разноса леса, благодаря непринятым своевременно мерам, никакие аргументы в смысле стихийных бедствий приниматься во внимание не будут и вся ответственность ляжет на руководителя организаций и работ. Всем ВИКам, уполномоченным ОБИКа и Уездисполкомов проверять подготовленность к сплаву. Лиц тормозящих, бездействующих, почивающих в обывательском благополучии, немедленно привлекать к уголовной ответственности, сообщая об этом Особоуполномоченному по сплаву.

Особоуполномоченный Обисполкома по проведению сплавной кампании ЧУПРОВ.

Уполсплав ТЕРЕНТЬЕВ.

Гіжӧј гӧріг-кӧԇіг-кежлӧ ԁа вӧр кылӧԁіг-кежлӧ лӧԍӧԁчӧм-куԅа.

Кыԇі мунӧ тіјан гӧріг-кӧԇіг-кежлӧ лӧԍӧԁчӧмыԁ?

Кӧԇан каԁыԁ нырулынԋін. Коԉіс нӧшта кымынкӧ вежон, ԍеԍԍа ставыс ԍіктјасын петасны мујас-вылӧ. Кымын бура мунас сек-кежлӧ лӧԍӧԁчӧмыс, сымын бура мунас гӧрӧм-кӧԇӧмыс. Сымын ыжыԁ ԁа бур урожајјас лоӧны. Сӧмын оз-на колана-ногӧн быԁлаын сек-кежлӧ лӧԍӧԁчӧмыс мун. Міјанлы кытыԍ-сурӧ воӧны гіжӧԁјас: вӧлӧстын-пӧ веԍіг абу гӧранкӧԇан нуӧԁан планыс, агрономлӧн нырыс оз мытчыԍлы, кӧјԁыс весалан машина кіԍԍӧма, кӧјԁысјас абу тырмымӧнӧԍ ԉібӧ нӧшта мукӧԁтор. Уналаын віԇму ужалан кӧлујсӧ ԇоԋтавны ԋекоԁлы, ԋекӧн. Уна тырмытӧмјас-на, ԋеԉучкіјас емӧԍ тавоса кампаԋԋеын. Јона-на кӧн-сурӧ тајӧ ужјассӧ нуны торкалӧны кулакјас, озыр јӧз. Мукӧԁлаас бурджыка мунӧ кӧԇіг-кежлас лӧԍӧԁчӧмыс. Лӧԍӧԁӧмаӧԍ план, јона весалӧны кӧјԁысјас, лӧԍӧԁалӧны віԇму ужалан кӧлуј ԇоԋталӧм, каԁын ԍетӧмаӧԍ зајавкајас кӧјԁысјас-вылӧ, мувынԍӧԁанјас-вылӧ, машинајас-вылӧ. Воԍтӧны тӧварішществo, арԏеԉ. Ужԁыԍан тӧварішщество ловјаа ужалӧ? Кӧні-сурӧ колхозјас лӧԍӧԁчӧны урожај кыпӧԁны ԁа с. в. Сӧмын јона-на омӧԉа гіжӧны кӧԇіг-кежлас лӧԍӧԁчӧм-јывсыс гаԏетӧ. Сіԇнаԁ-ӧԁ ԍӧкыԃжык бырӧԁны тӧ ԋеԉучкіјассӧ, озжык паԍкав і бур опытыс. Быԁ ԍеԉкорлы, быԁ воԇмӧстчыс гӧԉа ԁа шӧркоԃԃема креԍԏаԋінлы колӧ пуктыны ӧні ас-воԇас мог—тӧԁмӧԁны гаԏет-пыр, кыԇі вӧлӧстаԁ мунӧ тајӧ ыжыԁ кампаԋԋеыс.

Ставыс-ӧ ԉучкі-лаԁнӧ вӧр кылӧԁіг-кежлӧ лӧԍӧԁчӧмын.

Прамеј јона таво ԍіктјасԍаԋ гіжісны вӧрлеԇӧм-јылыс. Уна ԋеԉучкіјас лоі бырӧԁӧма каԁын. Гаԏет-пыр јона отсалісны вӧрлеԇан заԁаԋԋе тыртны.

Ӧні міјан-воԇын сулалӧ мӧԁ сещӧм-жӧ ыжыԁ мог: бура став леԇӧм вӧрсӧ кылӧԃны. Тајӧ кампаԋԋеыс кутас мунны, кыԇ шуасны, зев уԁарнеја. Ічӧт каԁын колӧ бергӧԁны зев ыжыԁ уж. Ԍеԉкорјаслы, став воԇмӧстчыс војтырыслы ковмас бара чорыԁа ӧԁԇӧԁчывны тајӧ ужсӧ бура нуӧԁны. Мі віԁчыԍам-ԋін быԁ вӧрлеԇыс вӧлӧстԍаԋ гіжӧԁјас, кыԇі мунӧ вӧр кылӧԁіг-кежлас лӧԍӧԁчӧмыс. Ставыс-ӧ ԉучкі-лаԁнӧ? Тырмымӧн-ӧ ԁа став колан прӧдуктајасыс ԁа струментјасыс заптӧма? Уна-ӧ вӧрсӧ кылӧԁны лӧԍӧԁӧма, тырмымӧн-ӧ јӧзыс меԁаԍіс? Кыԇі кущӧм-ногӧн кулакјасыс торкалӧны, паԁмӧԁӧны? Мыј вӧчӧ та-куԅа ԍіктса общественностыс, організатсіјајасыс.

Ужалыԍјас вӧзјӧны.

Ме ветлі вӧрӧ ԍернӧса керлеԇыԍјас-ԁінӧ, кывзі налыԍ нораԍӧмјассӧ ԁа воԇӧ-кежлӧ вӧзјӧмјассӧ. Таво вӧр ужалан кӧлуј вајлӧмаӧԍ зев омӧԉӧс, черјас вӧлӧма ԍӧкыԁӧԍ ԁа нычжӧԍ. Ужалыԍјас корӧны вајны налы бур ужалан кӧлуј. Інԁісны еща ԉекарствојас-вылӧ. Корӧны меԁ унжык вӧлі, ԁа, меԁ пеԉшер волывліс вӧрас, сіԇ-жӧ скӧт-ԉечітыԍ пеԉшер щӧщ волывліс. Ужалыԍјас шуӧны, колӧ-пӧ чукӧрӧн ужаланінјасӧ воԍтыны кӧԏ тӧвара шкапјас, меԁ ез ков быԁ поԍԋіторла летчывны гортӧԇ, ылынжык ужалан інјасӧ—пывԍанјас. Сіԇ-жӧ шуӧны колӧ-пӧ зӧр вајны вӧрӧԇ, меԁ ез ков еновтны уж запасла летчылӧм-вӧсна. Тајӧ вӧзјӧмјассӧ колӧ мӧԁво тӧԁ-вылӧ боԍтны.

Агас.

Кулакјас повԅӧԁлӧм вылӧ мі чорыԁжыка боԍтчам вермаԍны накӧԁ.

Баԃјоԉ ԍіктын (Помӧсԁін вӧл., Кулӧмԁін ујезԁын), кулак пі Уԉашов Мікајлӧ Ԏереԋԏјевіч таво тӧв нӧјтӧма вӧлі војпукан-інын кујім нылӧс (на-пыщкыс ӧԏікыс комсомолка). Сыыс Уԉашовӧс ԍетлісны суԁӧ. Март 23-ԁ лунӧ 4 участокса нарсуԁ суԃітіс сіјӧс штрапујтны 100 шајт-вылӧ. Ԃеласӧ кулак піыс каԍԍірујтӧма, сӧмын мі чајтам, суԁ органјас оз сы-ногӧн вӧчны—оз штрапсӧ чінтыны. Нывбабајастӧ војпук-шӧраԁ нӧјтӧмыс јонжыка-на колі суԃітны.

Ӧні озыра олыс креԍԏана шыԅӧмаӧԍ—скӧрмӧмаӧԍ комсомоԉечјас-вылӧ. Шуӧны: регыԁ-пӧ лаԋтасны быԁ ԋінӧм абуԍыс суԃітчӧмыс, лаԋтӧԁам-пӧ мі најӧс. Тащӧм повԅӧԁлӧмыс абу веԍшӧрӧ, најӧ важӧн-ԋін піԋсӧ јірӧны.

Мі најӧ повԅӧԁлӧм-вылӧ, чорыԁжыка боԍтчам нуӧԁны комсомол уж, вермаԍны кулакјаскӧԁ.

Чарԁ бі.

Ԍомі автономіjалы 8 во тыран лун-кежлӧ.

Кыԅі ԍіктјасын нуӧԁны гажа комі рыт.

1-JA JУКӦН.

Маj 5-ӧԁ лунӧ тырӧ 8 во Комі автономіjалы. Комі ужалыԍ jӧзлы колӧ тӧԁны: мыj ԍетіс налы Октябрԍа революціja, кущӧм налӧн воjԁӧр вӧлі олӧмыс, кущӧма воԅӧ мунісны таjӧ кӧкjамыс вонас—овмӧсӧн і культураӧн, кущӧм могjас сулалӧны воԅӧ-кежлӧ на-воԅын. Комі креԍтаԋін ӧз-на зев зіԉ ԋігаjас, гаԏетjас ԁа журналjас лыԃԃыны. Сы-понԁа ӧзна вермыны тӧԁны быԁторсӧ гӧгӧрбок-лючкі. Сылы колӧ віԍтавлыны, туjԁӧԁны, інԁавны унатор-на. Меԁjонасӧ, ԃерт, быԁӧнлы окота тӧԁны—кущӧма олӧмыс мунӧ ас муын, ас jӧз-пыщкын. Буреш Комі автономіja-лунас і колӧ та-jылыԍ jонжыкасӧ віԍтавны.

Таво таjӧ луныс веԍкалӧ „паскакӧԁ ӧԏі лунӧ. Ԍіктса воjтыр прӧсԏӧ (оз ужавны). Колӧ зіԉны кыскыны унжык jӧзӧс гажа рытjас-вылӧ (поԏіс-кӧ-еԍкӧ, колі щӧщ і луннас мыjкӧ вӧчны ԁа паԁмӧԁны jӧзсӧ віна-„гажыԍ“).

Комі рыт поԏӧ торjӧԁны куjім jукӧнӧ: 1-ас вӧчны ԁоклаԁ—Комі автономіjалӧн овмӧс ԁа культура кыптӧм-jылыԍ. Ԁокладас щӧщ колӧ jітны сетчӧс меставывса (вӧлӧстса, ԍіктса) гырыӧжык ужjас вӧчӧмкӧԁ (достиженијами), тӧԁчанажык торjыс-вылӧ інԁӧмӧн. Таjӧ ԁокладсӧ колӧ вӧчны-еԍкӧ волісполкомса преԁԍеԁаԏелълы, воԅвыв лӧԍӧԁчӧмӧн областувса і меставывса олӧмнас тӧԁмаԍӧмӧн. Ԁокладас оз ков вунӧԁны каԏтыштны щӧщ і раjоԋіруjтчӧм-jылыԍ, Севернеj краjӧ Комі областлӧн пырӧм-jылыԍ. Інԁӧԁjас такуԏа сурасны „Jугыԁ туj“-гаԏетыԍ (торjа-ԋін меԁ-бӧрjа партконферентсіjа-ԁырԍа нумерjасыԍ) ԁа „Комі му“-журналыԍ.

Таjӧ ԁокладыс і лоӧ 1-ja jукӧннас рыт-вылын.

2-ԁ JУКӦН.

Колан во, Комі автономіjалы ԍіԏім во тыран лун-кежлӧ, ме лӧԍӧԁлі інԁӧԁ, кыԅі ԍіктjасын нуӧԁны комі рыт (апрел 21-ӧԁ лунԍа „Комі ԍікт“-гаԏетын, № 16). Поԏӧ-еԍкӧ і таво сы-серԏі-жӧ вӧчны рытсӧ. Ԍӧмын сіjӧ еща-ԋін. Олӧмыԁ-ӧԁ пыр воԅӧ мунӧ, унатор вылӧмӧ вочасӧн. Ковмас сетчӧ таво мыj-ԍурӧ соԁтыштны.

Рытӧн веԍкӧԁлыԍӧс колӧ і татчӧ бӧрjыны-інԁыны коԁӧскӧ (тӧрытjаыс-жӧ вермас). Рытсӧ колӧ сіԅі вӧчны, меԁ еԍкӧ jӧзыслы вӧлі гажа ԁаj jураныс унжык бурыс пыріс, тӧԁчіс Комі автономіjалӧн воԅӧ мунӧмыс. Таjӧ jукӧнас петкӧԁлам комі jӧзлыԍ воԅԅа олӧмсӧ ԍылӧмjасӧн ԁа віԍталӧмjасӧн (сорі-кості), а 3-ӧԁ jукӧнас—ӧніja олӧмсӧ ԁа воԅӧ-вылӧ лӧԍӧԁчӧмсӧ.

Занавес воԍԍӧ. Стсена-вылын пукԍалӧмӧн (поԏӧ і сулалӧмӧн, ԃерт) ԍылӧны важ jӧз-костса комі ԍыланкывjас, шуам кӧԏ: „Рытjа шу каԁӧ“, „Асjа кыа“, „Уна нывjас чукӧртчісны“, „Ԃолі шелі“, „Шонԁі банӧj“. Поԏӧ татчӧ соԁтавны кущӧмкӧ важ „роч ԍыланкывjас“ (быԁ ԍіктыԍ ԍурас мыjкӧ-ԁа-мыjкӧ), коԁjаслыԍ кывjассӧ ԅікӧԅ-ԋін торкалӧмаԍ ԁаj „гласjассӧ вежлалӧмаԍ“ („Чістеj коԁі“-лі, „Заволгоjу“-лі, „Вӧ-саԁолі“-лі мыj-лі). Таjӧ ԍылӧмjасыс бура ԁыр-кежлӧ тырмасны. Віт-ӧ-кваjт ԍыланкыв-бӧрын помавны колӧ. Сеԍԍа сылыԍjаслы мунны стсена-вылыԍ (ԍылігтырjі). Сы бӧрын **веԍкӧԁлыԍ** віԍталӧ jӧзыслы:

Ті кывлінныԁ, бура уна ԍыланкыв ԍылісны ԁа ставыслӧн гласjасыс жугылӧԍ, норіԋікӧԍ. Веԍіг гажаӧжык ԍыланторjас, бостам-кӧԏ „Паскыԁ гажа уліцатӧ“,—еԍкӧ гажа уліца і быԁтор-ԋін,-ԁаj сіjӧ артмӧ кыԅкӧ шога. Мыjла-нӧ сіԅі артмӧ? Ӧԏі-кӧ, гажтӧм вӧлі комі jӧзлӧн важӧн олӧмыс-ԁа, сы-вӧсна і ԍылӧмjасыс жугылӧԍ. Мӧԁкӧ, комыслӧн оланіныс ывлавылыс (прироԁаыс) гажтӧм, jӧзыс тырӧмаԍ пыр ԍӧкыԁ ԍӧԁ ужӧн, олісны пемыԁа, зумыш парма-пӧвсын,—гажсӧ ез тӧԁлыны, ԁаj ԋекоԁ наjӧс ез туjӧԁӧԁлы мунны jугыԁлаԋыс, гажалаԋыс. Кущӧм вӧвлі важ олӧмыс, сыjылыԍ ӧні віԍталасны тіjанлы.

2-3 віԍталыԍ (ӧтвылыԍ):

„Кынмӧмсӧ, щыглунсӧ
Коԁі ез пык?
Аԁԅылім кӧԅыԁлун,
Тӧԁлім і щыг.
Тӧв кӧԅыԁ воjын
Ноԁjа ԁор—пач;
Ԋывпу кырӧ ԍоjім—
Карчкӧԁім кач.
Нарԏітчіс олӧм
Уна ԍо во!..“ (бӧрjа кык віԅсӧ чорыԁжыка ԁа кывjассӧ торjӧԁлӧмӧн колӧ шуны).

Веԍкӧԁлыԍ: Ԃерт, сеԍԍа тащӧм ԍӧкыԁ олӧмсыԁ ез пет міча ԁа гажа ԍыланкыв. Ԍӧмын Октябрԍа революціja воԍтіс туjсӧ быԁ ужалыԍ jӧзлы кыпӧԁчыны ԁа бурԅык олӧм лӧԍӧԁны. Секіԍаԋ і міjан, комі воjтырлӧн, олӧмыс вежԍіс. Асланым jӧз-пӧвсыԍ петісны чуксаԍыԍjас, ас кывjӧн—комі кывjӧн велӧԁыԍjас, выл олӧмлаԋ боԍтӧԁыԍjас.

Віԍталыԍjас (бара 2-3 ӧтвылыԍ віԍталӧны „Пармаса воjтыр“.—„Парма-jургӧмын“ ем): „Пармаса воjтыр, чуԃ-комі котыр“ (помӧԅыс).

Веԍкӧԁлыԍ: Меԁ-воԅԅа чуксаԍӧмjасыс вӧліны комі гіжыԍjасԍаԋ велӧԁчӧм воjтырлы, меԁым наjӧ, вежӧраԁжык jӧз, кутчіԍісны меԁ-воԅ выл олӧмсӧ течны. Со, Чісталов Ԏіма-Веԋ 1919-ӧԁ воын горзӧ вӧлі кыԅі.

Віԍталыԍjас:

1) „Кӧні ті, ԍӧлӧмjас?
2) Кӧні ті, кыпыԁjас?
(щӧщ 3-ӧн)—Шыаԍӧj!
1) Уж-вылӧ
(кыкӧн) Петавлӧj!
Віԍтавлӧj—велӧԁӧj!
(щӧщ 3-ӧн) Ԍылалӧj гіжӧj!

Веԍкӧԁлыԍ: Лыткін Іллa-Ваԍ чукӧстчӧ комі гіжыԍjаслы со кущӧм кывjасӧн:

Віԍталыԍjас:

1) „Кыпыԁа чукӧртчӧj,
2) Топыԁа топӧԁчӧj,
(щӧщ) Ԍӧлӧма jортjас!
1 ԁа 2) Выл jуӧр ваjанныԁ комілы
(щӧщ) Сы-понԁа ошкана мортjас!“

Веԍкӧԁлыԍ: Ԋобԁінса Віттор комі гіжыԍjасӧс шуӧ варыш-котырӧн, сіjӧ со кыԅі наjӧс ыстӧ-кыпӧԁӧ;

Ԍылыԍjас (ԍылӧны „Варыш-поз“-лыԍ мӧԁ жынсӧ):

„Парма-шӧрын варыш-поз,
Варыш-котыр быԁмӧны“ (помӧԅ).

Веԍкӧԁлыԍ: Меԁԍа jонасӧ боԍтԍісны комі воjтыр воԅӧ ыжыԁа тувтчавны Комі автономіja лоӧмсаԋ. Талун, со, 8 во-ԋін сылы тыріс. Комі ужалыԍ jӧз-пӧвсыԍ пырвочасӧн кутісны петны асланым велӧԁчӧм jӧз. Наjӧ щӧщ ӧтвылыԍ зіԉӧны Комі мусӧ кыпӧԁны, аԍныс ԍӧлӧмԍаԋныс кӧсjысӧны ужавны ԁаj мукӧԁӧс чуксалӧны.

Ԍылыԍjас (ԍылӧны „Воԅӧ“—„Парма-jургӧмын“ ем).

„Гӧрԁ jугыԁ шонԁі jенеж-шӧрӧ петӧма,
Став муыс ӧні“... (помӧԅыс).

Таjӧн поԏас помавны 2-ӧԁ jукӧнсӧ ԁа тупкыны занавес. Вӧчны іԏӧԏік кост. Костjас-ԁырjіыс поԏас ворсны гуԁӧкӧн, либӧ оркестр балалаjкаjасыԍ лӧԍӧԁны (кӧні поԏас).

3-ӧԁ JУКӦН.

Веԍкӧԁлыԍ: Октябрԍа революціja ԍетіс быԁ натсіjалы (аслыс пӧлӧс торjа jӧзлы) ыжыԁ вӧлa—кыпӧԁчыны, jурԁӧԁчыны ас-кывjӧн, ас ԍорԋіӧн, ас олансам-серԏі. Унаӧн вӧлі шуӧны, ԁаj ӧні-на емӧԍ сещӧмjасыс: мыjла-пӧ комі кывсӧ велӧԁныс ԁа тӧԁныс, сіjӧн-пӧ-ӧԁ ԋекытчӧ ылӧ он мун? Комі кывjыс колӧ, ԃерт, толькӧ комі jӧзлы. Шуам, воас-кӧ міjан ԍіктӧ кущӧмкӧ мӧԁ ԍорԋіа морт—роч-лі, ԋемеч-лі-ԁа понԁас тіjанлы віԍтавны мыjкӧ—ті-ӧԁ ԋінӧм онӧ гӧгӧрвоԍ. А ме, со, віԍтала коміӧн-ԁа, наԃеjнӧ ставныԁ гӧгӧрвоанныԁ. Вот, комі jӧзсӧ jурԁӧԁны, велӧԁны, культуралаԋ кыскыны і колӧ комі кывjыс. Ӧԁ, шуны-кӧ, роч-кывнаԁ рочыԍ ылӧ он-жӧ во. Ԃерт, колӧкӧ, коркӧ лоас став мувылас ӧԏі пӧлӧс ԍорԋікыв став jӧзыслӧн—інԏернатсіоналнеj кыв. Сетчӧԅ ылын-на. Міjанлы ԁыр-на ковмас велӧԁчыны выл олӧмас асланым комі кывjӧн. Ԃыр-на міjанын колӧ лозунг: „комі jӧзлы—комі кыв“. Комі кывлыԍ комі jӧзлы коланлунсӧ важӧн-ԋін гӧгӧрволісны коԁ-ԍурӧ. Ԍіԏімԁас во-саjын ӧԏі комі поет, Куратов Іван Ӧлӧксеjевіч (ачыс вӧлӧма Кебраса креԍтаԋінлі, Сыктыв-вожыԍ) со мыj вӧлі гіжӧма комі кыв-jывсыԁ.

Віԍталыԍ (ӧтнас ԃекламіруjтӧ):

„Комі кыв мем ԁона,
Ԋебыԁ міча гора...
Таjӧ муса кылӧн
Чоj-вок ԍорԋітӧны,
Таjӧ кылӧн меным
Аjмам бурԍіӧны,
Таjӧ кыв ме кывлі
Аслам лулу-ԁінын,
Сіjӧ менам вунас
Ԍӧмын ԅебан-інын.
Таjӧ кывлыԍ міԏсӧ
Ԍӧлӧмӧн ме кылі,
Таjӧ кывjӧн мукӧԁ
Гораԁжыка ԍылас“..,

Веԍкӧԁлыԍ: Комі велӧԁчӧм jӧз ӧні jона-ԋін чуксалӧны комі jӧзпӧвсын ужавны коміӧн, комі ԍыланкывjӧн гажӧԁны наjӧс. Іллa Ваԍ шуӧ со-кыԅі.

Віԍталыԍjас (2-3-ӧн):

„Jургы-жӧ коміӧн
Ԍылӧмӧн кыв
Комі-му-пастала
Пармаjас jыв!
Ломԅы-жӧ, ԍылӧм,
Паскыԁ і jон—
Ԍіктын меԁ кылас
Комі нывзон,
Тувсовja каԁын
Рытjасын ԍор
Jі-море-ԁорӧԅ,
Мунас меԁ гор!“

Веԍкӧԁлыԍ: Ԋобԁінса Віттор комі ԍыланкыв-jылыԍ таԅі чукӧстчӧ:

Віԍталыԍjас (либӧ ԍылыԍjас)

„Jургы, jургы, ылӧԅ кыв,
Мыла комі ԍыланкыв. (помӧԅыс. Ем „Орԁымын“ 1928 воԍа 11-12-ӧԁ №-ын).

Веԍкӧԁлыԍ: Коԁ-ԍурӧ вӧлі jона полӧны Комі областӧс Воjвыв краjӧ пыртӧмыԍ. Шуӧны вӧлі: секі-пӧ комі jӧзлӧн автономіja праваыс бырӧ. Ԃерт, міjан автономіja права оз быр-ԋі, оз чін-ԋі. Мыj ԍетӧма вӧлі—сіjӧ і колі воԅӧ-вылӧ-на. Воjвыв (Северный краjыс-ӧԁ асланым Ԍӧветвласт-улын, ӧтувja СССР-пыщкын, абу кущӧмкӧ капіталіст-госуԁарствоын. Сеԍԍа сені лоӧны щӧщ і комі jӧз-пӧвсыԍ бӧрjӧм jортjас. Повны оз ков. Ԍӧветвласт ԁа комуԋіст-партіja тӧжԁыԍӧны ӧԁjӧжык міjан госуԁарстволыԍ овмӧссӧ кыпӧԁны. Сы-понԁа ӧткоԁ овмӧсаԁжык торjа губерԋаjассӧ ԁа областjассӧ ӧтувтӧны гырыԍ областjасӧ ԁа краjjасӧ, [сіԅі кокԋіԁжык кыпӧԁчыныс. Міjан воjвылын пӧшԏі быԁлаын ӧԏі ԍікаса олӧмыс ԁа овмӧсыс. Меԁыжыԁ ӧткоԃа-торjыс—вӧр. Вӧр лекӧм воыԍ воӧ міjан [ԍоԁӧ. Вӧр лекӧм-помыԍ кыптас і овмӧсным міjанпромышленност кутас сеԍԍа паскавны. Ковмасны бур спетсіаліст, jас быԁ уж-ԁорӧ. Сещӧм jӧзыс регыԁ-ԋін лоасны асланым комі воjтыр-пӧвсыԍ. Унаӧн мунӧны велӧԁчыны.

Віԍталыԍ (ԃекламіруjтӧ):

„Кытчӧ-нӧ мӧԁӧԁчіԁ, том воjтыр, челяԃjас?
Чукӧрӧн-чукӧрӧн теріба мунанныԁ?
Мӧԁӧԁчіԁ jурԁӧԁны jур?
Мунӧj-жӧ, уж таjӧ бур!“

(сіԅ воԅӧ, помавны колӧ кывjасӧн: „Грымӧԁны машина вӧрті, парокоԁ—jі-море-шӧрті“. Таjӧ ем торjа ԋігаын „Мунӧны“, 24-25 листбокын, ем „Орԁымын“, 1927 воԍа, 10-ӧԁ нумерын 80-81 листбок).

Веԍкӧԁлыԍ: Комі муыԁ быԁԍама ембурнас озыр. Став ембурысна му-пыщкас і му-вылас куjлӧ пӧшԏі вӧрԏӧԁлытӧм. Воjԁӧр сетчӧԅ ԋекоԁлӧн могыс ез вӧв, комі jӧзлыԍ олӧмсӧ бурмӧԁӧм-вӧсна ԋекоԁ важӧн ез тӧжԁыԍлы. Ӧні олӧмыс мӧԁарӧ бергӧԁчіс. Комі му тӧԁчымӧн-ԋін jурԁіс, кыптіс ԁа таjӧ кӧкjамыс вонас воԅӧ воԍковтіс.

Віԍталыԍjас: (2-3 морт ӧтщӧщ):

„Ԅорԅав-жӧ, Комі му,
Кола-оз ԅоріԅӧн,
Ԍӧла-оз ԍінjасӧн
Гӧрԁ лежнӧг чветjасӧн!
Быԁмы жӧ, парма шӧр коз,
Кіԍмы-жӧ, керӧс-ԁор оз!
Ԋімкоԃаԍ, кыпыԁа ԋуԋjав:
Кыалыԍ петӧмсӧ аԁԅін,
Асывлыԍ ловшысӧ кылан—
Пармаын гораа ԍылан“.

Веԍкӧԁлыԍ: Ӧні сеԍԍа ԍылыштам выл ԍыланкывjас.

Ԍылыԍjас (ԍылӧны мічаԁжык ԁа гажаԁжык выл комі ԍыланкывjас ԁа частушкаjас).

Веԍкӧԁлыԍ: Таԅі мі, гажӧԁчігтырjі, воԅӧ ԁа воԅӧ пыр мунам со тсіалізм-туjӧԁ. Регыԁ-ԋін Комі мутӧ jуковтас корттуj. Мӧԁ воԍаԋ кутасны-ԋін волсавны релсjас Піԋуԍаԋ Сыктывԁін-карӧ.

Віԍталыԍ (ԃекламіруjтӧ бура „Стантсіja Сыктывԁінкар“. Ем „Jугыԁ туj“-гаԏетын, таволиа апрел 8-ӧԁ лунԍа № 66).

Веԍкӧԁлыԍ: Воԅӧ-на мі пыр кутам кыпавны овмӧснаным, зіԉа ужалӧмӧн ԁа гажаԁжыка олӧмӧн. Сы-вылӧ міjанлы ӧні воԍԍӧма паскыԁ туjыс. Комі мулӧн бур олӧмыс вӧліԍԏі кутіс пукԍыны, пемыԁ кын Пармаыс кутіс jурԁыны ԁа сывны. Кымынкӧ во-мыԍԏі Комі муыԁлӧн став чужӧмыс вежԍас. Меԁ-жӧ віԅа олас ԁа гырыԍа воԅӧ тувтчалас Комі автономіja!

Тані колӧ лӧԍӧԁны бура ӧтувja (коллектівнеj) віԍталӧм (морт 4-5):

„Віԅа ов, Комі му!
Віԅа ов, асывлӧн меԁ-воԅԅа jугӧрыс!
Віԅа ов, парма і вӧр!
Віԅа ов, тунԁра і кӧр!
Віԅа ов, ԅірԁалан шонԁі!
Віԅа ов, выԉыԍ-выл олӧм!
Віԅа ов, пом-ԋі ԁор муным!
Віԅа ов!.. воԅӧ мі мунам!“

Сеԍԍа пырыԍ-пыр бостны ԍывны Інԏернатсіонал (помӧԅыс) ԁаj тупкыны занавес.

Комі рыт-кежлӧ колӧ, ԃерт, прамеjа лӧԍӧԁчыны, сек ԍӧмын вермас бура ԁа мічаа артмыны. Помаԍӧм бӧрас колӧ лӧԍӧԁны jӧз-костса комі-ворсӧмjас ԁа комі-jӧктӧмjас (конjасын кущӧмjасӧс тӧԁӧны,—роч „тантсы“ оз ков).

Бура ԁа гажаа коллалӧj, комі воjтыр, асԍыныԁ праԏԋіклуннытӧ!

Ԋобԁінса Віттор.

Вӧтлӧj Латкінсӧ!

Ԋобԁін вӧл. (Кулӧмԁін у.) jежыԁjаслыԍ кок-бӧрласӧ ԋулыԍ Ів. Макс. Латкін служітӧ Печераса Англолес раjонын, а піыс велӧԁчӧ Перымса уԋіверсіԏетын. Jежыԁjас волігӧн Латкін jежыԁjаслы інԁіс ԍіԅім гӧрԁармеjечӧс. Наjӧс jежыԁjас ставныԍӧ лыjлісны.

Колӧ Латкінӧс Англолесыԍ тоԁмышкавны. Jуԁаjасӧс ԍӧвет-аппаратын віԅӧмыԍ бурыс еща.

Озырлыԍ ԏепсӧ тыртӧны.

Комілеслӧн служащщеjыс Огԋов jорт меԁалӧма нуны Візсаԋ jемԁінӧԅ jакӧр 18 ш. В. К. Мановӧс, а мукӧԁ вӧлӧм кӧсjӧны кыскыны 16 ш. ԁа абу наjӧс меԁалӧма. Огԋовыс буракӧ чԅjтӧ, мыj озыр мортыԁ гӧл jӧз-ԁорыԍ бурԅыка кыскас jакӧртӧ.

Мі jуалам.

— Саваjагса іcполкомын jуралыԍ Поповлыԍ, мыjла сіjӧ быԁ баԏ-мамӧс, коԁі ез ԍет челяԃсӧ школаӧ велӧԁчыны, штрапуjтіс, а асԍыс свесԏасӧ, Куԋетсова Клавԃіjаӧс, Куԏпел ԍіктыԍ ез штрапуjт? Сылӧн-ӧԁ нылыс 8 арӧса-жӧ ԁа оз школаас ветлы?

Ԍелкорjаскӧԁ гіжаԍӧм.

Зӧвԍӧрт „-ы“ ԃеласӧ зӧвԍӧртса іcполком касса гуԍалӧм-куԏа туjалӧмсӧ ештӧԁӧма ԁа ԍетӧма суԁӧ. Мыжԁӧны оз Куԋетсовӧс, а сыкаԃԍа волісполкомын jуралыԍ Мітрошынӧс уголовнеj закон чукӧр I ч. 116 ӧԁ статта-куԏа.

Ыжыԁвіԅ „ізбачлы“. Областувса соцстрахкасса jуӧрто: Кулӧмԁін уjезԁлы вермытомjаслы отсӧг-вылӧ вӧлі ԍӧмсӧ ԍетӧма сымынԁа-жӧ, мыjтӧм і мукӧԁ уjезԁjаслы, ԋелучкіjасыс лоі-кӧ—ез областԍаԋ, а уjезԁjаслӧн. Ӧні обісполком ԍетіс соԁтӧԁ 15 ԍурс. Сіjӧ суммаԍыс Кулӧмԁін уjезԁӧ таjӧ лун-воjӧ лоӧ соԁтӧԁ ԍетӧма 4.906 шаjт. Кулӧмԁін уjезԁувса jуралыԍлы щӧктӧма 1-ja очереԁын ԍетавны гражԁанскеj воjнавывса інваліԁjаслы.

Біja ԋӧвлы. „Лок мортыԁлы суԁ быԁ веԍкоԁ“-тӧ мӧԁӧԁлім прокурорлӧн 1 участокса отсаԍыслы. Поԁjіков Ԏімопеj Мікаjловічлӧн, Ԍоскаыԍ 8 арӧса ԃеԏінаӧс нӧjтлӧмыс збылмӧма ԁа сыԍ сіjӧс ԍетӧма 2-ӧԁ участокса нароԁнеj суԁӧ, 2 ч. 74-ӧԁ ст. уг. коԃекс-куԏа мыжԁӧм-вылӧ.

Палауԏ „Б“-лы: Треԏjакова-jылыԍ прокурорлӧн участокса отсаԍыс ԃеласӧ провернітлӧма-ԋін ԁа jурԁӧма—Треԏjакова соцстрахкассаԍыс ԍӧмсӧ абу пӧрjалӧмӧн бостлӧма, а веԍкыԁа. Сіjӧ віԍмывлӧма октябр 14-ӧԁ лунӧ, уж-вылыԍ петны лоӧма октябр 15-ӧԁ лунӧ. Соцстрах взнос мынтывлӧма тырмымӧн.

Пезмӧг Ізjуровалы. Теныԁ шыӧԁчӧмтӧ пырыԍ-пыр-жӧ ыстім Наԃежԁінса комбінатын уполномоченнеjлы.

19-го апреля, в 6 часов вечера, **будет совещание руководителей политшкол.** Приглашаются руководители школ: Кодзьвильской, при типографии, Лесзаводе, Адмотделе, Уто и домзаке. В порядке дня—доклад руководителей о работе школ. Совещание будет в помещении Райкома ВКП(б). **Райком ВКП(б).**

Правление „Комилес“ сдает подряд на следующие работы:
1. Распустить 1200 килограмм старых снастей на паклю;
2. Изготовить 20.000 штук штукатурной драни;
3. Поставить 110 к/метра среднего и крупного гравия.
С предложением обращаться в п/отдел снабжения Правления треста „Комилес“—Набережная 24-а.
Правление КАРМАНОВ
П/отдел снабжения ДАНИЛОВ.

ВОШӦМА:

Ԋаԋ бостан карточка (пӧжалӧм ԋаԋ-вылӧ) Пілiпова Вера Ӧлексеjовналӧн, ԍетӧма Сыктывԁінкарса сӧвет (Горсовет).

Ԋаԋ бостан карточка, Клупіна Ӧлександра Мікулаjовналӧн, ԍетӧма Сыктывԁінкарса Горсовет.

ТУВСОВ ГӦРА-КӦԅА-КЕЖЛӦ КОМ-ԊІГА ЛЕԅАНІН суԅӧԁіс
быԁ вӧлӧстса потребобшество ԋім-вылӧ уна-пӧлӧс ԁонтӧм роч література.

1) Кущӧм могjас сулалӧны ԍіктjас-воԅын креԍтаԋа овмӧс бурмӧԁӧмын.
2) Ӧтув віԅму ужалӧм-jылыԍ, колхозjас-jылыԍ.
3) Віԅму jуклӧм ԁа лӧԍӧԁӧм-jылыԍ.
4) Віԅму ужалан машінаjас-jылыԍ.
5) Му ԁа віԅ бурмӧԁӧм-куԏа.
6) Кӧjԁысjас-jылыԍ ԁа кӧԅӧм-jылыԍ.
7) Кущӧм-ԍурӧ ԍіктjаслы колан масԏерствоjас тӧԁмалан ԋігаjас (слесар, куԏԋеч, плӧтнік, луԁԋік ԁа мукӧԁ).

Ԋігаjаслӧн ԁоныс 5 урԍаԋ 30 урӧԅ.

СУԅӦԁӦМА ЩӦЩ:

ЛЕԊІНЛЫԌ ԁА КАЛІԊІН-JОРТЛЫԌ ПОРТРЕТJАС ԁА УНА-ПӦЛӦС ԁОНТӦМ КАРԎІНАJАС.

Література воӧм-кежлӧ быԁӧнлы колӧ заптыны (торjӧԁны) ԋеуна ԍӧм. ЕНӦ ВУНӦԁӦJ!

Комі ԋіга леԅанін.

3—2.